

ప్రతి దినము పకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

మే ౧౯౨౩ వ సం॥ మే నెల 1-వ తేది మంగళవారము
ఈ ధోర్గారి నా మ సం వత్సరము, వైశాఖమాస బహుళ కృదశమ ౧.

No. 28

సంచిక ౨౩

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు మనమయినమందు

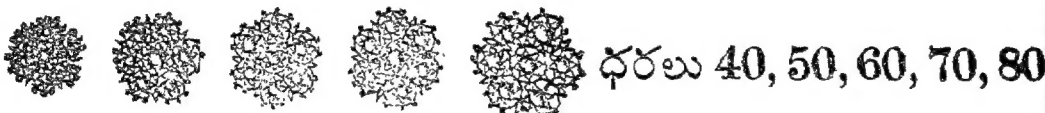
చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోకప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగా, కలుమందులవలన మోసముగలుగను. వంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను విజిసిగది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

నిర్ణయకాలమునందు నగలుతయారుచేసియిచ్చునట్టివారు

లేరని సందేహమువలదు

ధరలు 40, 50, 60, 70, 80

మేలైన పుష్పరాగములు, సవరము బంగారుచేర్చి కట్టబడిన తోడుజుతలు తయారుగా నున్నవి. ఆశాభంగము కలుగకుండుటకై త్వరలో తీసుకొనుట మంచిది.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి గురుస్వామి శెట్టి కంపెనీ,

(6) 25, చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

అద్భుతముగా తయారు చేయబడినది

మిక్కిలి తక్కువ ధరలు బంగారు గట్టిగాజులు

నెం 105

నెం 108

6 అంగుళముల కొలత గలది ఒక 1 కి ధర రూ. 24 రెండు యిచ్చునది రూ. 18

ముఖ్యగమనింపు:—మాబద్ధ కొనిన ఏ వస్తువుగాని మాకే వాపసు చేసిన వైత తెలుసుబడిన ప్రకారము వాతకిత్యమును.

చిత్ర విచిత్రపు క్యాబిలూను ఉచితముగా పంపబడును.

టెలిఫోను నెం 1048

హిరాలాల్ మోతీలాల్

{ 126, సామెరాజుపేట, మద్రాసు.

"మంగలి కత్తులు"

కట్టుతాళిములు.

అంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము ప్రోత్సహింపును.

మొదట ధరల క్యాటలాగును వ్రాయును.

జి. డి. కేశవస్వామి అండ్ కో లిమిటెడ్

బెంగళూరు లాక్ మెన్షన్

బెంగళూరు (ప్రభుత్వము)

రత్నపురుషలేహ్యం

మఖ్యాతమైన, అరికంభోగమైన, ఇతర కారణముల వలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమును పోషించి బలముకలుగజేయును. ఈ మాలికావృషిమ తెలియనివారు ఉండరు. విశేషించి వారూ సజ్జరము లేదు. శ 1-కి రూ 0-10-0

శగరోగనివారిణి లేహ్యం

అన్నివిధములకు శుభము కల్పించు, శగమునకు శ 1-కి రూ 0-10-0

శగరోగనివారిణి లేహ్యం

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గాలితగిలి చెడిపోవడం, గాలిడబ్బీలో పుంజుబడి యున్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్లతో చిక్కగాలిసి తెల్లముకల జడలకురాచి యెండవీపున యెడల రెండు నిమిషములలో అది పులుపుట రాలిపోవును. చర్మమునకు నలుపుగాని మరేదే చెడుగాని కల్గదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 ల 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను మత్స్యమువలె తెల్లగాచేసి చిక్కను గట్టిపరచును. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగట్టును.

చుండుతైలము

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుభర్సు 5 అణాలు

మనాసక నూనెలవల్ల తలలో చుండు పోనివారికి ఇది చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని ఆయిదారు దినములు ఉపయోగించి చివరకు చుండు నిర్మూలముగా నభివృద్ధి.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు

శ్రీ రాజరాజనరేంద్రపట్టాభిషేక

సంచిక

శ్రీ రాజరాజనరేంద్ర పట్టాభిషేక సవరత్యాగంతుక్తిక సంకల్పమున స్మారకచిహ్నముగా ముద్రింపబడిన అపూర్వమును చారిత్రకసంపుటము.

చాతుక్య యుగమునుగూర్చి సుప్రసిద్ధాంధ్ర పండితులచే వ్రాయబడిన భాషా, వాఙ్మయ, చారిత్ర సాంఘికాధిక కవిత్వములనుగూర్చిన, పెక్కు-వ్యాసములు చిత్రపటములతో విరాజిల్లుచున్న

అమూల్యమును గ్రంథము.

౨500 పేజీలు కలములలోను చక్కని కాలిగో వైండు. నెల గి రూప్యములు. పోస్టేజ్ ప్రత్యేకము.

మలయాళ రీతిలో విరాజిల్లుచు వ్రాయబడిన భాషా సాహిత్యమునకు ప్రాధాన్యము.

వాఙ్మయ, చారిత్రకములనుగూర్చిన, పెక్కు-వ్యాసములు చిత్రపటములతో విరాజిల్లుచున్న

సెల్లూ మౌరీయం, కె1, కె2 రెండింటి బజారు, మద్రాసు

యడపల్లి సూర్యనారాయణరావు, మేనేజరు.

కాంగ్రెసు నాయకుల ధర్మదేశము

వియమ్యను, దేవదాసు గాంధీగార్ల హెచ్చరిక

ఆంధ్రదేశ భాగ్యము

విన్నపములు మొదలు పెట్టినందున మదరాసున కేంద్రించి వి. ఎ. జి. పాల్వచార్యులుగారు నిన్న సాయంత్రము ఆరున్నెనిమిది గంటలకు సభను ప్రారంభించిరి. సభకు ముందు మారు వారు సభకు ప్రారంభించిరి. సభ సరిగ్గా 5-30 గంటలకు ప్రారంభమయ్యెను. వియమ్యనుగారు, దాక్షరు సభ్యులు మహమ్మదుగారు కేంద్రకావ్య కాంగ్రెసు కిలాఫతు సభలకు వెదలవలసి యుండుటచే, వారు ప్రారంభమున కొంచెము సేపు ప్రవర్తించి తరువాత రైలుకు వెళ్లిపోయిరి. వారుండేసరికాలము మాన్యమియసాహెబుగారు వారు రైలుకు సయనమై పిమ్మట ఎం. వింగంజేలు వెళ్లిగారును అగ్రాసాధికార్యము కలిపించిరి.

దాక్షరు సభ్యులు మహమ్మదుగారు కేంద్రకావ్యకు సభకు కాంగ్రెసులలో నొకరు. పాల్వచార్యుల వారలకు నుండి అసహాయవాదమును మానుమును చెబునట్లుగా నున్నది ఈ మధ్యనే విడుదలయ్యెను. వారు విశవక్యమును బోధించి స్వరాజ్యమునకై విధిరామము లేక కృషిసలపవలె నని చెప్పిరి.

వియమ్యనుగారు

వియమ్యనుగారు దాక్షరు మహమ్మదుగారి వలెనే హిందూస్థాని భాషయందు ప్రవర్తించెను.

ఈసభలోనుండు పోలీసువారును, భానుబహుదారులును, అంతరును భారతీయులు. మహా మహర్షి శేషా ప్రాణములును మహావీరులను మన భారతదేశమున ప్రేమించును. వియమ్య వాటియనుమాటలగు మేకరు, మహమ్మదుల నుండి వారిని గ్రహించుచున్నాను. మనము 180 సంవత్సరములనుండి వానిగర్వమున కలవడితిమి, మీరు వారును విదేశీయులను ధరించి కూర్చుంటుండ, వారు విదేశమున దుఃఖము కలుపుచున్నది. మనకు దురదృష్టము, దారిద్ర్యమును తెచ్చి పెట్టినది. ఈ విదేశీయుల ప్రవర్తనము లే. మీరు ఆవిదేశీయులను కృతజ్ఞులనుపు, మీరు స్వరాజ్యము లభించును. మీరావిదేశీయులను ఖర్చుపెట్టిన సామ్రాజ్యమును మరల తీసుకువచ్చునను ఖర్చుపెట్టినందుల, దేశమున కంతయో లాభకరముగ నుండును. స్వదేశీయులను గలము రూ 10 లక్షలను మీరు ఆస్వదేశీయులను అంతప్రియముగ వైసను కొనవలెనే గాని విదేశీయులను మట్టుకొనరాదు. మీవారిని మీసోదరులను ప్రోత్సహించుచు, వారిదారిద్ర్యమును గమనింపుడు. దేశమునకు కష్టదశ వచ్చెనుమానియు మీరు నిరుత్సాహుడవలదు. భావిశీలిని గూర్చి మీ రేమాటలను నిర్వహించెదలదు. అట్టినిరుత్సాహమునకుగాని నిర్వహించుగాని యవకాశము లేదు.

దేవదాసు గాంధీగారు

దేవదాసు గాంధీగారు ఆంగ్లమునను ఉర్దూభాషయందును ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ నుపవర్ణించిరి:-

నేని మదరాసు నగరమున కొంతకాలముక్రిందట వదు తెనిమిదిమాసములుండినది మీలో ననేకులకు తెలిసియుండును. వయస్కుల ప్రవృత్తి భర్తవ్వవారు నన్ను వెలసాలకు పాఠుని చేసిరినదియు పదునెనిమిది మాసములే. కాని, బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు బిసగి పదునెనిమిది మాసముల కేటగన్నను, నేనిచ్చట ననుభవించిన ప్రవాసము కలింతెక్కుగ నుండినది. మా కండ్లిని వెలసాలమును బాగ్త్రగ జూచుటలేదు. అలీసోదరులనింకను కలితముగ జూచుచున్నాను. కాని నన్ను మాత్రము ప్రభుత్వమువారు వెలసాలలో గొరవముగ జూచిరి. అది నాయకులమో దురదృష్టమో తెలియకున్నది.

మన రాజకీయము ఈసారి 12 గంటలతో ముగియును. ఉభయములను ప్రాధును లాగుపంజెమునందు రేపటినుండి జేరుదును. మీరు మీదంతకు లాగువలెనని నేను కోరుచున్నాను. కాని ఎవరెట్లు లాగినను స్వేచ్ఛాభావము విడదాడరాదు. నేటితో ముగియనున్న రాజకీయము ఖర్చుమైనదిగా భావించుదును. ఎప్పుడెప్పుడు రాజకీయమునాయునియను ఎప్పుడెప్పుడు ప్రాధును లాగుచు మామునియు మిత్రులుకొందరు వేచియున్నాను. ఇక

పనుములును ప్రాధును పట్టుకొని ఒకతెనక ఒకరు చూచుచు నున్నవి. మన కేభావముతో ప్రాధును లాగువలెనో యాలోచించుకొనుట యుక్తము. కొందరిప్పటికే లాగుచున్నారు. మధ్యకాలమైనను వారు లక్ష్యపెట్టలేదు. పని తీసమునందు పీట ప్రాణము లాగియుండును. కాని యీసమయమున కొందర వడి లాగుట తగదు. వయస్సుచెల్లకొలది మనము స్వాతంత్ర్యమై దృష్టినివేరవలెను ఎవరెట్లులాగినను, మనము చిలువవృత్తులు మాతో ఆపని జూనుకొనవలయును. ఈసభయందు ఇరుపక్షములకు సంబంధించినవారును గలరు. ఈవాటిని ముగించునపుడు కాంగ్రెసుకార్యులకు తగిలెట్లు ముగింపవలెను. కాని రాజకీయము, ముఖ్యమైన విషయములనుగూర్చి నేను మీకు విన్నవించ వలసింది.

రాటము

కొన్నిమాసముల క్రిందటివరకు ప్రతియింటను విశేషముగ ను నిరంతరమును నుపయోగించుటకు రాటము ఎట్లున్నదని నే దొడ్డియైతిని యడిగితిని. ఆతనిద్వితరమాధాన మిదియని మీరే యూహించగలరు. మాయుడియందు వెనుకటివలె అంతయు కానరాదు. రాటమును త్రిప్పట లేదని ఆతని ప్రత్యక్షమయ్యెను. దేశమునందు దంతటను ఇట్టిస్థితి యే గలదని నేను తలచును. ఆతనిసగిప్రత్యక్షమయ్యెను వారు విచారమున గలిగించెను. పూర్వము అధికభారతో ప్రతిగంటయు నుపయోగించుటకు రాటము మూలబడినది. కడుక్కు ప్రభుత్వపట్టి పోవుచున్నది. కొంతయు చెదలుపుచున్నది తీసుచున్నది. ప్రాధు తెలియవలెను. కడుకానులో నిట్టిస్థితి మారవలెనని నేను విన్నవించుచున్నాను. వారందరియు, వెలసాలలోనున్న ఇతరదేశ కర్తవ్యము ముఖ్యముగ కోరునది ఇదియే. అన్నిటికన్నను వారు ముఖ్యముగ కోరునది యీరాటమును త్రిప్పుటయే. వారు మనల వాడవలెనున్నాడు. వెనుకటివలె రాటముల నందరును తమ గృహములకు త్రిప్పుటలేదని ఎవరైనను వాటికి చెప్పవో, వారి కిదిగో జూతవనను, దుఃఖమును నేను విన్నవించును. కనుక మీరందఱును నేటినుండి రాటమును మరల నధరింపవలెనని నేను కోరుచున్నాను.

మీరు మీరాటములను మీబిడ్డలతో సమానముగ జూచు కొనవలెను. మీబిడ్డలను మీరు నిర్లక్ష్యముగ జూచుచున్నారా? రాటమును బిడ్డలతోపాటు జూడవలెను. లేకున్న, మీ రనుకొని నంతలాభము గలుగజోదు. కాని మాపాఠములందును ఇతర ప్రాంతములందును ఇట్లుగాక, రాటములను ప్రజలు వెనుకటివలెనే త్రిప్పుచున్నారని మీరు తెలుపుటకు నేను సంతసించుచున్నాను. మనము నేడు ధరించుచున్న ఖడ్గం అంతయు ఆప్రాంతములనుండి వచ్చునదియే.

ఆంధ్రదేశము

స్వదేశీయులదృష్టము దేశమునందును, మాఖ్యముగ ఆంధ్రదేశమునందు స్థిరముగ నెలకొనినది. దేశయంతయు నిరాకరించి నను, ఆంధ్రదేశముమాత్రము తన బాధ్యతను విడదాడ, దేశమునకు గావలసిన ఖర్చునంతయు ఉత్పత్తిచేసి పంపగలదు. కాని మీరు ఎంతకాలము ఆంధ్రదేశమునై వాధారక యింద గలద? అది నిజమగు స్వదేశీగాదు. ప్రతిగ్రామమును తనకు గావలసిన ఖర్చులను తాను ఉత్పత్తిచేసికొని నపుడే, నిజమగు స్వదేశీయునగును. స్వదేశీయ భవముదయే. వెనుక పడియుండు రాష్ట్రములు స్వదేశీని ప్రోత్సహించువలెనన్న అని నేటినుండియే రాటమును మూలనుండి తీసి మరలత్రిప్పువలెను. మీయొద్దవిదగరకేరాటములేవన్న, నోకానిని కొత్తగా చేయుచుండు. ప్రాతది చెడిపోయియున్న బాగుచేయుచుండు. మీరు రాటమును త్రిప్పుటకు ఏలాలేకున్న, మీశ్రీలనైనను త్రిప్పుమని ప్రోత్సహించువును. మాకండ్లి ప్రోత్సహించవలెనని యు (మాకండ్లిని వారు ప్రేమించురని నే నెరుగుదును) అలీసోదరులు, ఇతరదేశీయులు ప్రోత్సహించుచున్నారని శ్రీకర్ణమునకు తెలుపుడు. వారు మామునందఱులకు చేయుదు. రాటమును నిర్లక్ష్యముచేయుట యుగా, విడ్డల కావారమునొసగక వస్తుచు దుట్టుటలే అని నేను తలచుచున్నాను.

విచ్చిక సేవకులు

విచ్చిక సేవకులను చేర్చుచున్నామై తమిళరాష్ట్రము ఇతర రాష్ట్రములకన్న విశేషము వెనుకపడి యుండలేదని తెలిసికొనుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. ఒక్క మధురజిల్లాయే చాలదుంది వలంటియర్లను చేర్చినది. ఈ మధురజిల్లా విచ్చిక వర్తము దేశమునకు లాభానుగ నుండవలదు. కాని మీరందరును ఒక్క మధురజిల్లానుండి యుండిన లాభములేదు. మీ మదరాసు నగరమున నుండియింట్ల కరకాళముగలిగిన మీరు సంసిద్ధులుగ నుండవలెను. వలంటియర్లు ఆశీక కావ్యములకు కావలసి యున్నారు. వారు వెలసాలకు వెళ్లుటకు స సిద్ధులుగ నుండవలెను. అట్టివారే వలంటియర్లుగా చేరవలెను. ముఖ్యముగా కాలము గడుపుటలను వారు ఇ యల కన్నులు. నాయకు లేదని చేయుచునని చేయుటకు వీలైన ప్రాణములనైన సమర్పించుటకు సంసిద్ధులుగ నుండువారే వలంటియర్లుగా చేరవలెను. గతసంవత్సరము జేరినంతయుంది వలంటియర్ల లీసంవత్సరము చేరకపోవచ్చును కాని వలంటియర్లు విశేషము స్వార్థాభ్యాసము గలవారుగ నుండవలసివచ్చుటచే అట్టివారు అధికసంఖ్యాకులు దొరకుట సుసాధ్యముగాదు. కొలదిమందియైనను వైద్యకులును, దృఢచిత్తులును నుండిన చాలామంది.

తెయిలుకు బోవుటకు సంసిద్ధులుగ నుండువారు మదరాసులో ననేకులు గలరని మీరన్న వెనుకడియుండు జిల్లాలు మీరు సాధ్యమగు నవచ్చునన్న వలెను కాననల్లొప్పుమును ప్రవేశ పెట్టుటకు మదరాసు ఉత్సహించుచున్నది. వెలసాలలందుండి నాయకులను విడిపించుటకు మదరాసు ఉత్సహించుచున్నది కనుక నేడి భటువచ్చిమీ కలలకు రేపేమీ కాంగ్రెసుకార్యాలయమునందు వెళ్లి వలంటియర్లుగా చేరవలెనని నమ్ముచున్నాను.

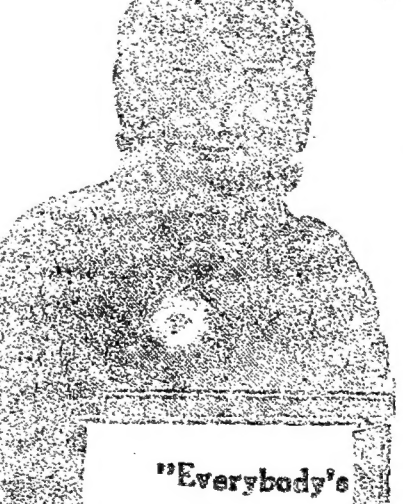
మననాయకుడు శ్రీయోగ రాజగోపాలాచార్యులుగారును నేనును దక్షిణదేశసంచార మొనర్చుబోవుచున్నాము. మీ బిడ్డలు ఆవికసంఖ్యాకులు వలంటియర్లుగా చేరె రను కంటివాగ్ శ్రీయోగ రాజగోపాలాచార్యులుగారికి అందినవో, వారును నేనును మిక్కిలి సంతసించుము. మనకు నిజమగు పోలీసునూపరంబెండెంటులు, మేజిస్ట్రేటులు మన కాంగ్రెసువాదములే గాని బ్రిటిషు నూపరంబెండెంటులు, మేజిస్ట్రేటులుగారు. ఒకవేళ నేనుచెప్పినట్లు అత్యంతివారై రాకున్నను, వాకాభాగము గలగడు. ఎప్పుడోకన్నను నగరములందుకన్న, బయటియూళ్ళ యందే యెక్కువలాభము గలుగునని మనకందరకును తెలియును. మననాయకుడు శ్రీయోగ రాజగోపాలాచార్యులు గారు ఆవారోగ్యవంతులుగ నున్నను మీకోరకై ఎక్కువకృషి సలపుచున్నాడు. వాడెట్లు పనిచేయుచుండ, మీరు ఊరక యుండురా?

రాజగోపాలా చారిగారు

నే నిరంతరప్రాంతములందు సంచరించి మరల నిచ్చటికి వచ్చి తమిళము మాటలాడుట కొంచెము కొత్తగా కన్పించుచున్నది. మనసభకు అలీసోదరులకల్లి బియ్యము గారును- గాంధీమహాత్ముని బ్రియపుత్రుడు జేదదాసుగారును వచ్చియుండుట శుభవదము. బియ్యముగారు వృద్ధురాలైనను, దృఢసంకల్పముతో ఘోషము వదిలి దేశమంతయు తిరిగి సేవచేయుచున్నది. జేదదాసుగారు యువకు డయ్యును అత్యుత్సాహముతో పనిచేయుచున్నారు. వారెట్లు పనిచేయుచుండ, మనవిచ్చట ఊరకండరలనికేవా? మనమును పనిచేయుచుంటిమని వారికి తెలువవలదా? వారిరువురు చెప్పినట్లు, మనము రాటమును అనుదినమును త్రిప్పుచుండవలెను. మహాత్ముని మీరు ప్రేమించురని, ఆయనను కృతజ్ఞులగా విడిపింప గోరుదురని, మీరు రాటమును త్రిప్పువలెనని నేను విన్నవించుచున్నాను. జేదదాసు గాంధీగారు చెప్పినట్లు ప్రతివారును తెయిలుకు వెళ్లుటకు సంసిద్ధులుగ నుండవలెను. లేదటినుండియు కాననగల్గ వివాదము బయటపెడును. ఎవరేపక్ష ములంబించినను, సహనము వహించి తమ కార్యములను నడపుగొనుట యుభిత్తు. అక్కడే మనము స్వరాజ్యమున కర్హులమగుదుము.

అధ్యక్షులకును నాయకులకును, వందనముల నర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

దక్షిణ మలబారునందు జరుగు తిరునవాయి జేప్తునియు కృత సంవత్సరమున నొక పెంపుమహిళా వశముదప్పి వారి సంబంధమును ప్రావృణుని తొందముతో తెగురజేసి చంపివేసెను. మలబారుజిల్లాయందు అంతటను స్థానికము అతిథిగముగనున్నది. ప్రజలు భీతావహముచే గృహములవిడిచిపోవుచున్నారు.

సింఘులకే అందము.
రాలిపోకుండు. జాగ్రత్త!

సింఘులకలు మిగ్గడలో తుడిచి రావలెను. వీర్యమును, అందమును మునుపటివలెను పుష్టముగా చేయుటకు.

జాగ్రత్తగా వాడెయ్యవలెను.

కేమి

కామినియూ సూ సెను

వాడుకలు మునుపటివలెను.

అది సింఘులకల వినియోగము.

ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

అది సింఘులకల వినియోగము.

ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

అది సింఘులకల వినియోగము.

ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

ఈ కేమినియూ సూ సెను, అందమును మునుపటివలెను పుష్టముగా చేయుటకు.

అది సింఘులకల వినియోగము.

ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

అది సింఘులకల వినియోగము.

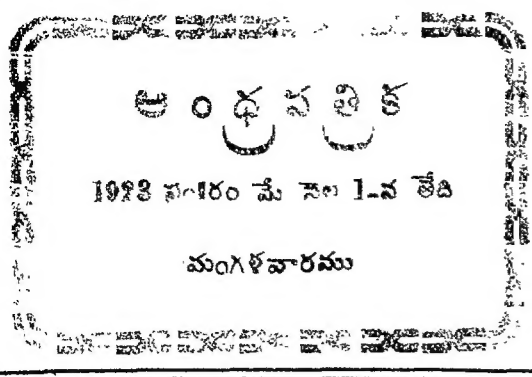
ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

అది సింఘులకల వినియోగము.

ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

అది సింఘులకల వినియోగము.

ఇదియొక వైద్య కళా సిద్ధాంతము, ఇతర మందులకు మున్నగును.

మహాత్ముని సందేశము: నాయకుల విశ్వాసము

డాక్టరు కిచ్చాగారు ధూళియా జయిలునుండి వచ్చిన ఫలసందేశమును నిన్నటిదినము ప్రచురించి యుంటిమి. గాంధీమహాత్మునియందును అతని హితోపదేశమునందును, డాక్టరు కిచ్చాగారికి పరిమ విశ్వాసము గలదు. మహాత్ముని యడుగు జాడలను నడిచిననే, హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము లభించునని, కిచ్చాగారు తమ సొదరులను హెచ్చరించుచున్నారు. మహాత్ముని యవదేశ మేదియో బ్రాహ్మణ గారి ద్వారా మరయొక మారు వెల్లడియైనది. మహాత్ముని దిన చర్యయే దేశీయులకు వారి కర్తవ్యమును బోధించుచున్నది. భారతవర్షమునకు మహాత్ముని సందేశమున కన్నను, ఉత్కృష్టముగు సందేశమును, మరియొక రీతియందును ప్రసాదించియుండలేదు. స్వరాజ్యసంపాదనమునకు మార్గమేదియో ఇంత స్పష్టముగ నెవరును వివరించి యుండలేదు. ఇట్టి సందేశమును వదిలి, ఇతరమార్గముల ననుసరింప నేల? సందేశాబాధితులు గానేల? డాక్టరు కిచ్చాగారు దెలిపినట్లు, గాంధీమహాత్ముని హితోపదేశమునకు విజయము, చేకూర్చగలదు. ఇహ పరసాధనముగ నీమార్గమును, అన్ని జాతులవారును, అన్ని మతములవారును, అన్ని సంఘములవారును అనుసరింప వలగును. కిచ్చాగారు హెచ్చరించినట్లు ప్రతిసంఘమువారును గాంధీమహాత్ముని తమనాయకునిగ విలువపెంచును. గాంధీ హిందువులలోకెల్ల హిందువుడు, క్రైస్తవులలోకెల్ల క్రైస్తవుడు, సిక్కులలో సిక్కు, బౌద్ధులలోకెల్ల బౌద్ధుడు, అన్ని మతములవారును అతనిని తమవాడని ప్రేమించుచున్నారు. కారణమేమి? మతసారము నతడు గ్రహించెను. మతధర్మము నతడనన్వేషించెను. మహాత్ముని యవదేశముల ననన్వేషించుచో పంజాబులో హిందూమహమ్మదీయభేదము లంకురించుటకు అవకాశమే లేదు. దార్జిలింగము పొడసూపుటకు వీలులేదు. వివిధమతములవారి మధ్యను, ప్రేమతరంగములు వెల్లివిరియక తప్పవు. భగవంతుని జేరుటకు అన్ని మతములవారును సత్కార్యానస్తానస్తాలై మెలగుచున్నపుడు, విరోధమునకు తావెక్కడిది? కలహములకు చోటేది? ద్వేష మెటుల యంకురింపగలక? హిందూమహమ్మదీయకలహమును నివారించుటకు పంజాబునకు వెడలిన ప్రముఖులు, ఉభయములకును సంయోగబంధ మెక్కడగలదో దెలుప జాలకబోయిరి. త్యాగధర్మముయొక్క ఉత్కృష్టతను, ప్రజలమనముల నాటజాలకబోయిరి. ప్రేమ తత్వమును ఉపదేశింపజాలకబోయిరి.

పంజాబు కలవరము దేశమున కేమయినను గుణపాతము చేర్చుచున్న యెడల, గాంధీమహాత్ముని మార్గము ననుష్ఠించుమనియే నది బోధింపుచున్నది. భారతధర్మమున కనుగుణమై, ఫలప్రద మగుమార్గ మింకొకటిలేదని, నేడు మరింత స్పష్టపడినది. ఇతర మార్గములు సులభముగ గనుపింపవచ్చును. త్యాగా వశ్యకత లేకుండ గమ్యస్థానము జేర్చునని ప్రమ

గలుగజేయువచ్చును. స్వతంత్ర ఆధారముగల కఠిన మార్గమును వదిలి, బాహ్యసాధనల నవలంబించుట తేలికయని దోచవచ్చును. ఎవరివృత్తులను వారు వదిలక, వినువుపుట్టిచెడి రాటము మొదలగు సాధనలను విస్మరించి, మరల ప్రాతితెన్నులదొక్కి స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవచ్చునను నభిలాష గలుగవచ్చును. కాని బాహ్యసాధనల నన్నిటిని చేపట్టినను, చిత్తశుద్ధిగలుగనిది స్వరాజ్యము లభింపదు. విద్యాధికులగు ఏ నలుగురికో సంతోష మొసగెడి రాజకీయపద్ధతులవలన, జాతీయండు మార్పు గలుగనేరదు. భారతజాతీయొక్క చిత్తవృత్తి బూర్తిగ మారవలయును. సాతంత్ర్యభావము వారి మనములనుండి దొలగి, స్వతంత్ర్యయందు వారికి దృఢవిశ్వాసము గలుగవలయును. స్వరాజ్యసిద్ధికిని, స్వరాజ్యసిద్ధికిని మార్గ మొక్కటియే. ధర్మముచే మెకదానని, అధర్మముచే నింకొకదానిని సాధింప వీలులేదు. సత్య, అహింస, ధర్మము స్వరాజ్యసిద్ధి కర్తవ్యసరమని గాంధీమహాత్ముని యనుచరులు గ్రహించవలయును. ఈసంగతి మరుగుపడుటచేతనే, పంజాబు తక్కుదోష త్రొక్కినది. కాని, పంజాబు మరల త్వరిత సత్వధము ననుసరించునని నమ్మవచ్చును. పంజాబు హిందూదేశమునకు గుండెవంటిది. జీవనదులన్నియు అక్కడ ప్రవహించును. భారతవీరుల కది జన్మస్థానము. హిందూ, మహమ్మదీయ, సిక్కుమతములు పంజాబునందు జీవకళతో వెలగుచున్నవి మధ్యమధ్య పోరాటము లుదయించి మతధర్మమునకు కళింకము గలుగుచున్నను, మరల నది త్వరితమాసిపోగలదు. డాక్టరు కిచ్చాగారి సందేశము, హిందువులను మహమ్మదీయులను మరల నేకపాతబద్ధులజేయనని తలంపవచ్చును. ఇట్టిమహాత్మసందేశము, కారాగృహ కుడ్యముల మధ్యనుండి మారుమ్రోగుచుండ, దాని నెవరు వెడచెవిని పెట్టగలరు?

తాను స్వేచ్ఛగ నున్నచో, గాంధీమహాత్ముడుపదేశించిన రీతిని కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును నిర్వహించి యుండుననియు కద్దరును ప్రధానాంశముగ చేపట్టియుండుననియు కిచ్చాగారు చాటుచున్నారు. సత్యాగ్రహ మొక్కటియే స్వరాజ్యమును సాధింపగలదనియు, తనకాలమును శక్తి నంతను సత్యాగ్రహమునకు ప్రజలను సంసిద్ధ పరుచుటకై వినియోగించెదననియు, కిచ్చాగారు హెచ్చరించుచున్నారు. సత్యాగ్రహ సందేశమున కన్న నాచరింపదగిన సందేశ మేముండును? సత్యధర్మాచరణమునందు, హిందువులును మహమ్మదీయులును క్రైస్తవులును, పార్సీలును సాభాత్మత్యమును గనుగొనగలుగుదురు. అట్టి భావము ఇతరప్రతిక్రియల మూలమున గలుగనేరదు. సత్యాగ్రహము పంజాబునకుక్రొత్తయా? అకాలీలు అత్యధృతనిగ్రహమును జూపి, సత్యముకొరకు పడరానికష్టముల ననుభవించి ప్రపంచము నాశ్వర్య నిమగ్నముగావించి ఎంతకాలమో గాలేదు. ఇట్టి కష్టహిమ్మత ప్రపంచమునందు భారతీయలోక్కడికే సాధ్యమని శ్వేతపోలీసుఅధికారి యంగీకరించి యుండెను. డాక్టరు కిచ్చాగారు దెలిపినట్లు, పశుబలము అహింసతో డిక్షానలేదని అకాలీలు ప్రపంచమునకు దృష్టాంతపూర్వకముగ జూపగలిగిరి. వారిమార్గమును మధ్యరాష్ట్రములలో నవలంబింప నిశ్చయించిరి. ఇతరప్రాంతములలో గూడ నిందుకు సంసిద్ధత జూపబడుచున్నది. హిందూదేశమునందేగాక జర్మనీ కొరియా మొదలగు దేశములందుగూడ, యీపద్ధతియే శరణ్యముగ గ్రహింపబడినది. ప్రపంచములోజనించిన తీవ్రమగు అశాంతియు, పోరాటములును, ఘోరమును,

అసౌఖ్యము మొదలగున వన్నియు దొలగి, తిరిగి శాంతి నలకొని నూతనప్రపంచము వెలువడవలె ననిన, అవలంబించదగినమార్గ మిదియే. లేనియెడల ఎన్నిసంఘముల నేర్పరచినను, ఎన్నిపథల గావించినను, ఎన్ని కట్టుదిట్టముల నేర్పరచినను ప్రయోజనముండదు. గాంధీమహాత్ముని విడిపించుటకు, అతడుపదేశించినమార్గము ననుసరించుటయే ముఖ్యమని, డాక్టరు కిచ్చాగారు నొక్క వక్కాణించిరి. పంజాబును, ఇతర రాష్ట్రములును ఈ వాక్కుల నాలకించి తమలోపములను సవరించికొని సత్వధమును వీడకుండుట సమంజసము.

నిన్నటిదినము సముద్రపుటాడున సుపదేశించిన నాయకులును గాంధీమహాత్ముని సందేశమునే మరల వ్యక్తీకరించిరి. నిండు వృద్ధురాలై, దేశ నాయకులగు అలీసాదరుల తల్లియగు బి అమ్మను గారు సభలోదెలిసిన గంభీరవాక్కుల మరుచుట కెటుల విలగును? ప్రజావాక్యమునందును అత్యంత మగు దేశభక్తి వెల్లివిరియుచుండెను. దేశమును దాశ్య శృంఖలములనుండి విడిపింపవలయు నను పట్టుదల ఆమెయందు మూర్తీభవించియుండెను. నడవ శక్తిలేక కుర్చీపై వీసికొని రావలసియుండినను, ఆమె వజ్రసంకల్పము యవకుల యుత్సాహము సంతోషించెను. ఇంకను విదేశవస్త్రములను ధరించువారుండుట అవమానకరమనియు, దేశ స్వాతంత్ర్యము కోరెడివారందరు విదేశవస్త్రములను త్యజించి కద్దరును ధరింపవలయుననియు, హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము అతివిత్రిమని ఎంచి స్వరాజ్యసంపాదనమునకు పాటుపడవలయుననియు, ఆమె యుద్బోధించెను. డాక్టరు సయ్యదు మహమ్మదుగారును గాంధీమహాత్మునియెడ భక్తి జూపుచు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ననుష్ఠింపవలయునని బోధించెను. గాంధీమహాత్ముని తనయులగు దేవదాసు గాంధీగారు, రాటము మద్రాసునందు వెనుకటిరిగి తిరుగనందుల కెంతయు వగచిరి. రాటమును మరల నుత్సాహముతో చేపట్టవలయునని, దేవదాసుగారు బోధించిరి. గుజరాతునందును ఇతర ప్రాంతములందును రాటము ఎప్పుటివలె పనిజేయుచున్నందులకు తమ సంతోషమును గనుపఱచిరి. ఆంధ్రదేశమునందు, రాటము సుస్థాపితమయినదనియు, ఇతరభాగము లొకచో దీనిని మరచినను ఆంధ్రదేశమున రాటపుధ్వజము ఎప్పుడు ఎగురుచుండుననియు, దేవదాసుగారు ప్రబలవిశ్వాసముజూపిరి. గాంధీమహాత్మునికి ఆంధ్రదేశముపై పరిపూర్ణవిశ్వాసముండెను. అతని సుతునకు గూడ అట్టివిశ్వాసమే గలదు. ఆంధ్రదేశముపై గాంధీమహాత్మునికిని, దేవదాసుగారికిని గల విశ్వాసమునకు భంగముకలిగింపక, ఆంధ్రులు రాటపుసందేశమును దేశమునకు వెదజలుచు మహాత్ముని మార్గము ననుసరించి కీర్తిగాంచుట, శ్రేయస్కరము.

ముప్పదియవ ఏప్రిలుదినము, గయా కాంగ్రెసుకోరికధనమును వాలంటీరులను ప్రోత్సహించువలసినగడుపుదినము. అన్ని భాగములలోను ఇందుకొరకు కృషి జరుగుచున్నది నిన్నటితో పనియంతయు బూర్తిగాకబోయినను, అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘముబాంబాయిలో మే22-వ తేదినగూడలోపల నయినను, దీనినిబూర్తిజేయుటకు భారతీయులుసంతకృషి జరుపవలయును. ఇప్పుడు చూపబడెడి యభివృద్ధి ననుసరించియే భావికర్తవ్యము కాంగ్రెసుకమిటీవారి చే నిర్ణయింపబడును. భారతీయులు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞముల నెంతెంతలో నిర్వహించిన అంత సత్వరముగ అభివృద్ధి గనుపించును. ఇప్పుడు ముఖ్యముగ గావలసినది, కార్యానస్తానమే. గుజరాతునందు శాసనోల్లంఘనమునారంభింపవలయునను దృఢాభిలాష గలదు

గాంధీమహాత్ముని సతి ఇంద్రవిషయమై యింతకు మున్ను గంభీరముగ ప్రసంగించెను. ఇతర నాయకులలోను ఇట్టి యభిప్రాయము వ్యాపించి యున్నది. మధ్యరాష్ట్రములందు శాసనోల్లంఘనమునకు గడంగుచున్నారు. దక్షిణదేశ నాయకులలో గూడ నిట్టి యభిప్రాయము ప్రబలుచున్నది. రిడింగ్ ప్రభువు గారు ఉప్పుపన్నును హెచ్చించి ప్రజలలో స్వాతంత్ర్యాన్ని రంగల్పింపి, కాంగ్రెసుపక్షమువారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడుచున్నారు. జాతీయతాకము నవమానకరచి, మధ్యరాష్ట్రముల అధికారులు అక్కడి ప్రజల నందుకు పురికొల్పుచున్నారు. దేశము ముందుకు బోయినను బోకున్నను వెనుకకు బోవునని తలంచుట కవకాశము లేదు. కాంగ్రెసుపక్ష ప్రాబల్యము స్థిరపడుచున్నదని ఎంచవచ్చును. నిన్నటితో కాంగ్రెసునందలి ఇరుకత్తులకును రాజకీయ అంధముగిపెను. కాని, మారదృష్టితో యోచించుచో స్వరాజ్యసిద్ధివరకు ఈ రాజకీయసాగులు ముఖ్యమని గ్రహించవచ్చును. శాసనసభల ప్రయోజనము మృగ్యమనియు, మహాత్ముని మార్గమే అనుష్ఠేయమనియు స్పష్టమయిన యిక్కలమునగూడ, స్వరాజ్యపక్షమువారు పేరొక మార్గము ద్రొక్కుట ఇట్టి యవసరము గనుపించదు. డాక్టరు కిర్లాగారు కోరిన రీతిని ఉభయయులు గలసి మహాత్ముని సందేశము నే నిర్వహించుట అత్యంత లాభకరము. అటులగాక, దేశవదాను గాంధీగారు సూచించినటుల ఉభయయులు వేరుమార్గముల ద్రొక్కవలసినచో, కాంగ్రెసు గౌరవమునకు భంగము గలిగింపకుండ నటులగావించవచ్చును. ఎవరివిశ్వాసములను వారనుసరించుచున్నను, రాజగోపాలాచారిగారు హెచ్చరించినటుల పరిస్థిరదూషణమునకు గాని అసహనమునకుగాని ఎట్టితా వ్రుండజనదు. అన్యోన్యద్వేషములన నెట్టియనర్థములు వాటిల్లినో, ఐర్లెండుదేశ చారిత్ర, గణాంశము నేర్పుచున్నది. అన్ని పక్షముల వారును కద్దరువిషయమునను, ఇతర నిర్మాణకార్యక్రమాంశముల విషయమునను, జాత్యైక్యతను పెంపొందించుటకును, అహింసకు భంగము కలుగకుండ కాపాడుటకును, ఒకరికొకరు తోడ్పడవలగును. ఇది ముఖ్యకార్యమని స్వరాజ్యపక్షముగూడ అంగీకరించుచున్నది. మితవాదులును దృష్టి సుపక్షమువారు గూడ అంగీకరించుచున్నారు. గాంధీమహాత్ముని సందేశము సఫలమగుగాక! నాయకుల సందియములుదొలగి, వారు మహాత్ముని సందేశమును నిర్వహింప సమకర్తృదరుగాక! ఆంధ్రదేశ మీసమయమున మహాత్ముని సందేశము ననుష్ఠించి మార్గదర్శియగుగాక!

మరీయొక రాజీనామా

హరిశంకర విష్ణుదాసు, మహానిగార్లు సామ్రాజ్య శాసన సభ్యత్వమునకు రాజీనామాను పంపిరి. జె. ఛాదరీగారుగూడ వీరితో బాటు తమసభ్యత్వపదవికి రాజీనామానియనిశ్చయించుటయగాక మరల నాపదవికి అభ్యర్థిగనియవరనికూడ తెలియుచున్నది. శాసన సభ్యత్వముపై మోహమును వీరు ఆసలే వదలుకొని నందుల కెంతయు సంతసము. దేశములో జనించిన నూతన ప్రబోధమున కిది ఫలితము. మితవాదులు గూడ సహాయనిరాకరణమార్గ మవలంబించుట, శుభచిహ్నము. సహకార పక్ష పత్రిక యగు ట్రిబ్యూనుపత్రికపై తమ, ఉప్పుపన్నులో సంగ్రహముల విఫలత రుజువయ్యెననియు, సహాయనిరా

కరణము సంతరింపజేయుచో మితవాదులు అధికార వర్గమునకు దానులగుదు రనియు, వారి కలుకుబడి అసలేయంతరించుననియు, తెలుపరుచుచున్నది. మితవాదులకనయినను, దేశరక్షణోపాయమును గ్రహించి, తాత్కాలిక లాభములను విస్మరించుట భావ్యము.

చక్కని నిదర్శనము

కాలనీ లవలంబించెడి మార్గములను కొన్నిటిని భారతీయులు ఆనుసరించుట మేలు. ఫిజీ శాసనసభ వారితో యోచింపకుండ, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారిక విషయమున స్వంతచర్య దీసికొనిరి. అందు మీద ప్రజానియత సభ్యులు కుపితులై, బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి టిట్టి అక్రమచర్యల నికమీద గా వింపురిని కాలనీల హక్కులయగు ద్యూకు ఆఫ్ డెవన్ షైరుగారు వాగ్దానము చేయువరకు తాము శాసన సభలో గూర్చుండమని శక్తివ్రాచిరి. ప్రజలు వీరి నిశ్చయము నామోదించిరి. ఇట్టి నిదర్శనము, భారత శాసనసభ్యులకు ఫలప్రదమగు మార్గము జూపుటలేదా? స్వగౌరవమును కాపాడుకొనుట కింకొక మార్గము గనుపి పదు.

స్పష్టనూపన

మాల్మింగు పోస్టు పత్రికాభిప్రాయము లెంత విరుద్ధముగ తోచినను, ఈపత్రిక కపటములేక తన యభిప్రాయమును తెలుపుటమాత్రము నుగుణము. ఇంపీరియల్ సమావేశమునకు, స్వపరిపాలనాధికారములేని హిందూదేశమును రానిచ్చుట యసంగతమని, ఈ పత్రిక గావించిన సూచనయందు విరుద్ధమేడియులేదు. స్వపరిపాలనము ననుభవించని హిందూదేశమునకు నానారాష్ట్రసంఘమునం దేది, ఇంపీరియల్ సమావేశమునందేమి ప్రవేశ మిచ్చుట వలన, ప్రజల కిసుమంతయు లాభము గలుగలేదు. అట్టితేరి హిందూదేశమునకు ప్రవేశము గలుగకున్న విచారముజెంద నక్కరలేదు.

భారతీయతత్వాల నియామకము

మద్రాసు సర్జను జనరలగు కలనల్ గిఫర్డు గారి స్థానమున, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు తెల్లవారి నెకరిని నియమించుచున్నారనియు, భారతీయోద్యోగిహక్కులను నిరాకరించెద రను వదంతి గలదనియు, ముగ్ధివర్గముక్రింద ఇట్టి నియామకము జరుగుటకు కారణ మేమనియు, న్యాయుండియా పత్రిక ప్రశ్నించుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయపు వైసు చాకసులరు పదవికిగూడ తెల్లవారి నొకరిని నియమించెదరను వదంతి గలదు. ఇట్టి సందర్భములకు కారణము వెదకుటకు మారము బోనక్కరలేదు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానమే ముఖ్యకారణము. వ్యక్తులను మారి లాభముండదు.

“శ్వేత స్త్రీ” పవిత్రత

ఒక్క శ్వేతస్త్రీ పవిత్రతను కాపాడుటకు, అవసరమగుచో ప్రభుత్వమువారియంత్రమునంతను ప్రయోగించెద మని, లండనులో ప్రచురింపబడెడి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసుపత్రిక చాటుచున్నది. భారత స్త్రీ తండ్రితో ప్రపంచమునందలి పలుభాగములలో కడగండ్ల గాంచుచున్నారు. కాలనీలలో తెల్లయజమానులక్రింద కూలిజేయుచు ఎన్నియవమానములనో భరించుచున్నారు. వీరిపవిత్రతను కాపాడుటకు, డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసుపత్రిక ఇదివర కేమాత్రమయిన అందోళనము సలిపెనా? ఎట్టి ఆతురము నయిన జూపెనా?

స్థానిక వార్తలు

జుదాన్ విశ్వవిద్యాలయపు వైస్ చాన్సలరుగ ద్యూ ష్యరీగాక నియమించబడిని తెలియుచున్నది.

ఎఫ్. ఎల్. బి. ఎల్. పరిక్షలు జూలై 2 తేదీన జరుగునని మాకు తెలియుచున్నది. మామూలు సెగటుసభిమాన్ము 17 తేదీన జరుగును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— ఏప్రిల్ 29 వ తేదీతో అంతిమయ్యే వారమునకు వెయింటికీ 4.4 మంది చనిపోయిరి. 16 మందికి స్థూలము బాధగా 6 గురు చనిపోయిరి. ఇతర జ్వరములవల్ల 8 మంది చనిపోయిరి.

ఎల్లినేకనయ:— ఒక్క శ్వేతస్త్రీని కాపాడి మౌన నవ్వు తెలుపజేయుటకు ప్రభుత్వనాథుల సంజడలన్నిటిని అతని ముందుగా వివక్షాగించబడినది. భారతీయ ప్రభుత్వం దంతలు ప్రజలకు తెలియకయిన దెయిలి ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక స్థూలతీకత్వ జమామతి సందర్భమున వాయించున్నది.

జెన్నలోద్యోగములందు మార్పులు.

ప్రభుత్వము ప్రాజెక్టు ఇంజనీరులను చూచుచున్న కోటరెడ్డిగారు ప్రాజెక్టునందు తమవనియ్యగ నే చెంగల్పబడుట నెఱుంగు ఇట్లగ చెప్పెదరు. నాదావంజిల్లా కలెక్టరు జి.టి. హెచ్. ప్రాకెనుగాక 16 నెలలు సెలవు ఇవ్వబడినది.

ఎస్. సర్వీముత్తిగారు:— సి. ఆర్. కాకులందరి సేవచాగార్ల ప్రాశ్నాహమునకు సర్వీముత్తిగారు కాననభ అభ్యర్థులుగ నిలచినందులకు సంతసించుచు ప్రశంసలసిధి ప్రభుత్వవిషయమునకు అవసరమగు కైర్వమా ఉత్సాహము సర్వీముత్తిగారికి అధికముగ నుండుటచే వారి విజయముగోరుచు కలనల ఇంజనీరుగాడు సర్వీముత్తిగారికి వాసినలేటి ప్రకటనార్థమే మాకు పంపబడినది.

ఆయుర్వేద భాస్కర సుబ్రహ్మణ్యపండిత

ధర్మసిద్ధ ఆయుర్వేదకళాశాల ప్రారంభోత్సవము:— మే 26 తేదీ బుధవారము (రేపు) సాయంత్రం 4-30 కు చెన్నపురి జాతీయపు మంటుస్ట్రీటులో 213 న గృహమాన ఆయుర్వేదభాస్కర సి.టి. సుబ్రహ్మణ్య పండితుల పుత్రులగు పండిత సి.టి. ఆయుగం పిళ్ళగారిచే క్రొత్తగా ఏర్పఱచబడిన ధర్మసిద్ధ ఆయుర్వేద కళాశాల ప్రారంభోత్సవము వానరము జన్మిసి సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారిచే జయపఱును. అందరిని విడివిడిగా ఆహ్వానపత్రాలను పంపుటకు వ్యతి చాలయగాన నే వీని నే ఆహ్వానముగా అంగీకరించి వియజేయ గోరదనను వాహ్వంశపత్రము ఆయుగంపిళ్ళగారు ప్రకటనార్థము మాకు పంపిరి.

బందరు నోబుల్ కళాశాల

ఒక దురభిప్రాయము

కొన్ని దినములక్రిందట, ఆంధ్రపత్రికయందు నోబిల్ కళాశాలలోని హిందూపాఠశాలయై తెల్లయను పంపిజేయబడినది యు, హిందూబాలురు చెయ్యకొనబడరనియు ప్రచురింపబడెను. నోబిల్ హిందూజానందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినను కళాశాలపరిపాలనమున నెట్టిమార్పులను చేయబడలేదు. కావేడి దిహ్మరమెంటునందు వెనుకటివలెనే హిందూ లెచ్చెల్లము కలలు. వెనుకటివలెనే అన్ని చాతులయాయన యథావిధిగ కేంద్రకొనబడుదును. కాలేజీని ఇకనను ఉపయోగింప మిగిలెల్లు వై సంవత్సరమునందీ అనగా 1923 సం. జూలై మాసమునందీ ఫిలాసఫీ ప్రాంతముగాడ తెరువబడనున్నది.

బందరు } జె. రాయస్వామిక్
26-4-23 } (సినిమలు నోబుల్ కళాశాల.

ఎల్లినేకనయ ఇప్పుడు నిశ్చాలియు సలమమార్పులయ అవసరమని ఆమెతండ్రి పిమరమండీ వ్రాయుచు ఆమె కై శ్రమపడినవారి నందరిని తన వందనములను అర్పించుచున్నాడు.

విదేశ వార్తలు

కెనియా సమస్య

భారతీయుల హక్కులు

ప్రెసిడెంట్ గారి యభిప్రాయము

లండన్, ఏప్రిల్ 29:—కెనియా సమస్య విషయము బయటపడిన రాయబారులు ప్రెసిడెంట్ గారితో లండను చేరిరి.

యాటంగ్ ప్రెసిడెంట్ గారితో ముచ్చటిన ఆచన ఇట్లు జరిగింది:—కెనియా కలనీయీజములకు, నిబంధనలకు నీరుగుతులగు భారతీయులు విద్యుత్ సౌకర్యము ఆంధ్రము, ఈసింహులకునూడ విలువైన.

కెనియాలో శ్వేతముఖులకు భారతీయులకు, భారతీయులకు కొరకపోయిన ప్రత్యేక సౌకర్యములను సమాహృత పరిచియున్నది. ముఖ్యముగా జేయి ఉపాధ్యాయునికనుకొనియుండెడి. కాని కెనియాలోనున్న భారతీయులు చాలవరకు శ్వేతముఖులకు ఎక్కువగా ఆచరణను చేయుట వారి కాభివృద్ధి ఎంతయు కృషివల్ల రుచి.

కెనియాలో భారతీయులకు కలుగుచున్న యాంక్షనకు వదలకులు నిరాధారము నియు ఆస్తి భయములకు ఆచరణ చేసిన యుక్త క్రీకరించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వ పాలనలో కెనియాను కలుపుకొన నుద్దేశించిన భయము నిరాధారమునది. పితృహక్కులను గూర్చి అచట స్థావరముగ వాస మేర్పరచుకొన్న భారతీయులు ఎక్కువదిలినగల ఆభయమును జూచిన రుచి. బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లో సర్వసమానత్వమును, భావ్యమును కాపాడెదమని ప్రతిపదింప (ప్రతిపదింప) అభయమును తెలుపెను. ఈ సమస్యను పూరించుటకు ఇండియాదేశము కామన్వెల్త్ గా సమాన భాగముగాను సుంహములచేసి భారతదేశమును కృషి పడుచుటకు ప్రయత్నించెదగాక యని ఆశించిరి

ఇకనుండు కెనియాకుపాపు భారతీయులవై నిర్మాణములను ప్రవేశపెట్టరాదని. పూర్వమునలెనే ఆస్తి అభ్యంతరము లేకుండ పుకరము తెలిసినవానికి, తెలియని మామూలు పనివారికిని, లేఖకునికిని, వర్తకానికిని సమాన అవకాశము లుండునటులు జేయవలెనని తూర్పు ఆఫ్రికాలో భారతీయులను రానిదన్నచో భారతదేశములో క్రొత్త ప్రవేశపెట్టబడిన కానవసరము ఎంతయైనా అంగీకరింపవలెను. అందరకును క్రొత్త నిర్మాణములకు ప్రవేశపెట్టబడు యూనిఫర్ములు ఆ గీతించిరి:—మనము నది. మనముకు తెలియనివారు అందరకును కలిగియున్నటులు బుద్ధులు తుక భారతీయులు రాకుండ ఆస్తు పడును. లేక స్వల్పముగ భారతీయులు వచ్చునటులు జేయవలెను. ఇట్టిబాటుక పుకరము నిమిషములో కనిపెట్టబడవలెనని యొక నానుమాత్రము సర్వసమానత్వము నిచ్చితిమన్న భారతీయు; లికమిక కృషిచేయవలెను మిన్నకుండకాలము.

దేయలతో భారతీయులు యూనిఫర్ముల కొంటె ఎక్కువగా సామ్యురావలతో పెరిగిరి తనకు తెలియమన్నదని. భారతీయులను కెనియానుండి తొలగించిన తూర్పు ఆఫ్రికాదేశములతో యూనిఫర్ములు ఎటులు ప్రత్యేకముగ వ్యవహరింప గలవో తెలియ దయచేయవలెను.

ఇతర ఆంగ్లేయ వాతులను కేసు భారతీయులను అందరిని అందరికీనైనను గలహను బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లోని వన్నచో వారు నిజమైన రాజ్యాంగభావములు గాని వీరి యభిప్రాయము. ఏకగ్రీవముగా వీరిని బ్రిటిషుతో యొక్కటలేదే భారతీయులు కెనియాలో వ్యవహరించు ఉద్దేశ్యములు కనిపించుట లేదని.

ఎక్కువ ఆర్థిక భారతీయులకు ఓటు నిమగ్నములు ఏర్పాటుచేయవలెనని. బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లో మించకుండ భారతీయులకు నియోజకవర్గాలను నీయవలెను. అనగా భారతీయుల సంఖ్య ఓటులో బ్రిటిషు సంఖ్యను మించరాదు. అట్లు చేసిన తరువాతమునకు ఆచరణముండదు.

పితృహక్కులను శ్వేతముఖులకు పంచిపెట్టి రాదను మనమును తీసివేయవలెనని భారతీయులు ఆశించిరి ని లెలయ చేసిరి. లేఖన్నచో జాబిబిలేతము లుండరాదని ఎల్లిక్ ప్రభుత్వ చేసిన ఏర్పాటుకు భిన్నముగ నుండునది. పితృహక్కుల విషయము ప్రస్తావించుచు బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లో సర్వసమానత్వమును వెంపొందజేయు అభయములకు, బ్రిటిషు ప్రతిభను ఆభివృద్ధిచేయు పథకములను సుమరించిన రుచి. ఇతర ఆభయములన్నియు దీ:ముందర పనికి రాకుండ పోవలెనని కే యనియు భారతీయులను యూలో పెరవ్వలనైన ఇతర ఆభయములతో కలిపి చేయవలెనని తెలిపిరి. బ్రిటిషు కామన్వెల్త్ లో అన్న శ్వేతముఖులతోడనే గూడుకొన్న రాజ్యము గాదనియు ఇక వెంటకాలము శ్వేతముఖులని ఆభివృద్ధి చే నిలబెట్టుటకుగాని నిలబెట్టవారిని సదా దాగ్యములో నుంచుటకుగాని విలు లేదని.

తుర్కీలో బోలిషివికు కుట్ర

మే దినసాత్పరము

కాన్స్టాంటినిపోలి ఏప్రిల్ 29:—మే దినసాత్పరము వాడు పనివారి (పర్యవసానము గానించుటకు బోలిషివియు కుట్రలన్నిరని తెలిసినది. ఇట్లుండి ప్రభుత్వమునై రైతులు వ్యవసాయ దాడులు తిరుగుదలనని పందిపెట్టబడిన కరకరములు చే జిక్కి నవి. చాలవంద రిషియనులకు మరుపులను పోలి మువారు ఆరెన్టు చేసిరి ఏకైకమును కేసులన్న పడుచువాడు, సోనియులు అధికారులును అనుమానాస్పదముగ నేయున్నారు. సమాజదేశంలో ఎక్కిరమును తురుమ్మయ్యద్యుక్తి లోనలెన ఆజ్ఞాపించుట నటులు తెలియమన్నది. వీరికి కారణము కేసీయలో రెడ్ల ప్రైవేటు కేంద్రీకృతమునకు కారణము.

ఫి. జి. శాసనసభల ప్రతిష్ఠాభవము
నూనాట్ ఏప్రిల్ 28:—కానవసభల ప్రతిష్ఠాభవము ఈ మాసమునందలి ప్రారంభమైనది.

మొరాకో-పరాసులు

మొరాకోలో తిరుగుబాటువల్ల లాంగుకున్న 12000 రైతుల జాతులపై దండెడిన వారిని లాంగుకునటుల ప్రెంచి ఆర్మీ కడకములు, కాల్పులములు కరఖ్ని దశము లై యానికడకము పాల్గొనుచున్నప్పుడు రైతుల జాతివారు తురుమ్మయ్యద్యుక్తిని కొనియాడుచు (వెంచివారి నెదిరించు) యున్నారు. పరాసులకు చేతులు తొప్పుచు యున్నారు.

పూనాయక్సరే కేసువిచారణ

ఆల్బోర్ట్ రాజాగారి మరణమునకు కారణముగా నైన కాక్టర్ జి. కే. నాయుడుగారిపై వి. పి. సి. కె. కె. నక్షను ప్రకారము కేసుచేయబడెను. రాజాగారి మౌల్ట్ డ్రైవర్, జవానరులు, వేరియర్ సర్వేయరులు ముఖ్య పేరియం సర్వేయర్ పంపిన పూనాయక్సరే మోక్షంపొందరే జి. ఎం. ఫర్నా ర్డెజును సాక్షులుగా విచారింపబడిరి. కంపౌండ్ రిసపోన్సబులు జి. ముడద్ద పేరియం సర్వేయరు లేకపోవుటచే పేరియం సర్వేయర్ డివిజన్ ననియు పేరియం సర్వేయర్ లో ని కి పుచ్చుకో దగదనియు తెల్పెను. కాక్టర్ నాయుడుగారు తమ సాక్ష్యమును కన్నతో ముడే గారు రాజాగారిని అక్రమరీతి చేయ తమ కావతి యొసగి వేరియర్ సర్వేయరు ముయోగిం గొరిగి యు వారి యావత్ప్రకారము పేరియం సర్వేయరు తెప్పించెదని నూన్ సర్జునతో చెప్పితిమనియు మాన్ సర్జునగారు పేరియం సర్వేయరు పొట్టును నిచ్చినదియు, ఆ పొట్టును పొందజేసి రాజాగారి కీయగనే వారు గొంతులో చుట్టెట్టుమండెనియు, కుమారుడు చేయవలెననియు ప్రకటించి గదిలోనికి గొని పోయితిమనియు వమనమైన పరీక్షలును నేమియు బాధ తగ్గ లేదనియు, ఆ సందర్భము రాజాగారు స్థూల తరమున కేనిచ్చుగింప వారి బాత్ రూములోనికి గొంతులోతి మనియు అందులనుబాడ కేమియు లాభి చలేదనియు విచరకు కర్నూ గారితో సంగతి సుందర్యములచెప్పి కర్నూ గారు రాజా గారికి కొంచెము సోదాపాటును వొంగి పమమును కిడించి అందరము ముందుపొట్టును వెంటి చుట్టిన తెలిగి కిడించి లోతుకి పుచ్చుకొనడమని యుక్త యేల దాని రాజాగారి కిచ్చితిరని చెప్పుచును పేరియం సర్వేయరు ఇతర వైద్యులలో నుండుగింపదనియు ఒక్క ఎక్కిర వైద్యులులో ఉపయోగించినదియు ఒక్క ఎక్కిర వైద్యులులో ఉపయోగించినదియు అందులకు లోనికి పుచ్చుకొనడమను పదములు ఈవిషయమున ప్రత్యేకముగ క్రిందిపంపాదముతో రాజా గారి కావందు సోపాతిమని వక్రించుచు అందరము రాజా గారు ఇంటికిపోతే ని లోక్క వెలుచ్చుకర్నూ గారు ప్రైవేట్ వైద్యులందరై అనునతియుగోపియక్ వార్తను గొంతులోతి రుచియు తెలిసిరి.

బెంగాలు-నాగపూరు రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కరేటు చేయబడినది.)
నోటీసు

ఎం. వడిలాల్ అను ఆయనచే బామల్ నూరు అను ఆయనకు వాడి బుదరు నుండి విజయనగరమునకు పంపబడిన నార యంతవరకు ఎవరును తీసుకొనలేదు. అది విజయనగరము స్టేషనులోనే యున్నది. దాని ఇన్ వాయిసు నెం 608/ఆర్/ఆర్ 766/62 ఆఫ్ 6-1-1923.

గనుక, ఈ నెల 15-వ తేది లోగా సదరు నారకై చెల్లించవలసిన ఖర్చు లన్నిటిని చెల్లించి దానిని తీసుకొనవలెను. లేనిచో 1890 సం॥రం ఇండియన్ రైల్వే 9-వ ఆక్టులోని 55, 56 సెక్షనుల ననుసరించి విక్రయించబడును.

షరతులు:—నగదుగా చెల్లించవలెను.
G. T. M'S Office
B. N. Rly. House
Garden Reach
Calcutta
The 20th April 1923.
C. Ismay,
General Traffic
Manager.

కయారెసి! క్షరమడు!

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

వీని సహాయముచే హిందీ భాషను దోషములు లేకుండ ప్రామాణ్యము, మాట్లాడుటకును వలయు భాషను మూడ మూసలులో వలరదును, 200 పేజీల ప్రథమ 12 అక్షరములముద్రమే. కర్తవలకు నూటికి 25 కుమార్తె ఇవ్వబడును.
రాష్ట్రభాషామండలి,
మమిడికూరు, మేధూరుపోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.

నూతనముగ నీరులు! మనోహరముగ కీర్తనలు క్రొత్తనులు!!

మైలవరం శ్రీబాలభారతీ సమాజము వారు

కృష్ణ లీల

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

బుధవారం 9-5-23 రాత్రి 9-30 గంటకు ప్రదర్శింతురు

శ్రీ కృష్ణుని లీలలు చూచి తీరవలెను.

శ్రీలకు ప్రత్యేకం. రేటు:—3-0-0, 2-0-0, 1-8-0, 0-8-0, 0-4-0.

ఖద్దరునుగూర్చినపోరాటము

బొంబాయి కార్మికేషనులో తీవ్రమగుచర్చ

మ్యూనిసిపలు పనివారికి ఖద్దరుఉడుపులు సప్లైచేయవలయునను తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

సాధ్యమైనంతవరకు స్వదేశీఉడుపులు ఉపయోగింపబడును.

ఏప్రిలు 26 న తేదీ గురువారము సాయంత్రము బొంబాయి కార్మికేషనునకు జరిగెను. హెచ్. పి. మోడిగారు ఆధ్యక్షతవహించిరి. మునిసిపలు పనివారికి ఖద్దరు ఉడుపులు సప్లై చేయవలయునను మేతగా తీర్మానమై చర్చజరుగనంతట చే సభ్యులసంఖ్యయు ప్రేక్షకుల సంఖ్యయు అధికముగ నుండెను. మేతగారు తీర్మానముపాదించుచు రాజకీయములను రంగమునకు లేక చక్కని ఉపన్యాసము చేసిరి. గోకలేశుని మరాటిభాషయందు తీర్మానముబలపడుచు భి. వో. డే. ము. శ్రుతికొల్పి గట్టుపట్టినది. సత్తాగారుమాత్రము రాజకీయములను ఖద్దరుకును ముడిపెట్టిరి. సాధ్యమైనంతవరకు స్వదేశీఉడుపులనుపయోగించవలయునని సవరణ సూచనాదించిరి. క. వా. సుజీగారు యంత్రాలయములందు తయారు అగు గుడ్డలను పయోగించుటచే పనివారికి జీవిత మేధురవిట్లు అని యంత్రాలయాధికారుల పక్షమున వాదించిరి. మేతగారు వీరి వాదనలన్నిటిని ఖండించిరి. కడకు సత్తాగారి సవరణ అధిక సంఖ్యతోలే ఆమోదింపబడెను.

తీర్మానము

“మునిసిపలు పనివారికి సప్లైచేయు వుడుపులన్నియు ఖద్దరుతో తయారుచేసి సప్లైచేయవలయునని కార్మికేషను వారు తీర్మానించుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును జన్మ కాసుమేతగా రుపపాదించిరి. ఈతీర్మానమును ఈ మాసమున నుపపాదించుటకు ఏమిలేదనియు, ఉడుపులను సప్లైచేయుట స్థానికసంఘములవారి యొక్కయు కమిషనరుగారియొక్కయు పోయనియు లేదు అభిప్రాయములను వారికి కార్మికేషను సభ్యులు తెలుపవచ్చుననియు, ఆ విధమున తీర్మానమును సవరించి ఉపపాదించుట యుక్తమనియు ఆధ్యక్షులు చెప్పిరి.

ఇట్లు సప్లైచేయుటకు ఉడుపులు ఖద్దరుతో తయారు చేయబడినవిగ నుండవలయునని కార్మికేషనువారు అభిప్రాయపడుచున్నారని తీర్మానమును సవరించి మేతగా రుపపాదించిరి.

తీర్మానము నుపపాదించుచు మేతగారుట్లు చెప్పిరి:— ఈ తీర్మానమును మిరందరు అ. గిరించెదరని నమ్ముచున్నాను. స్వపరిపాలన మనుభవించు దేశములందు ఇట్టితీర్మానము తెట్టి చర్చలేదు. ఈ కాలమునం దే ఆమోదింపబడును. కాని మనము ప్రస్తుతమున్నదేశముందు ఇట్టి తీర్మానములపై చర్చజరుగుటని యున్నది. కొంతమందికి రాజకీయవిషయములను ఒకవిధమున భావించుట, ఈ తీర్మానమునందెట్టి రాజకీయసభ్యులయలేదని వారికి చెప్పవచ్చును. ఖద్దరుకును రాజకీయవిషయములకును ఎట్టిసంబంధము లేదు. రాజకీయవిషయములందెట్టి పరిచయము లేనివారుకూడ ఖద్దరు ధరించుచున్నారు. పాతలతోను లాభముల కొరకు ఖద్దరుపయోగించుట అవసరమునున్నది. ఈసంగతిమనమును మరలచర్చచేయు వైష్ణవ మహారాజులు ఖద్దరు ధరించుచున్నారు. కావున ఖద్దరు ధరించు వారందరు ఒక ప్రత్యేకరాజకీయ కక్షకు చేరినవారని యెప్పుడును వీలులేదు. చాకగ నుండుటచేతను చాలకాల ముపయోగించుటకు వీలుగుటచేతను ఖద్దరుపయోగించవలయునని వాదించుచున్నాను. లక్షలకొలది పోషణ ఖద్దరును ప్రేమించుచున్నాను.

చాక, గట్టి

మునిసిపాలిటీవారు తేలుపేయరుల ప్రతినిధులు. కావున మనము బొంబాయిపాతలు కొరకలను కొనసాగించుటధర్మము. ఖద్దరు చాకగను గట్టిగను యందుటచే ఖద్దరుపయోగించవలయును. ఇంతేకాక బొంబాయి పాతలిట్లు అభిప్రాయపడుచుండుటచే వారి అభిప్రాయములను కొనసాగించుటకూడ ఖద్దరు పయోగించవలెను. మిల్లుగుడ్డ 14 అబ్రాడుకుదొరికిన ఖద్దరు గుడ్డ 1 రూపాయకొరకును. స్వల్పముగ వేల అధికముగనున్న ఖద్దరుగుడ్డవద్ద కాలముపయోగింపవచ్చును. గనుక ఖద్దరేకాక యిదియు లాభకరమనియు చెప్పవలసి

యున్నది. వీహోద్యమభూమి స్పష్టింగు ఎవ్వరైనా అగు రావు గారు చేతికగ్గులపై తయారుకావలగు గుడ్డలు యంత్రములపై తయారుఅగు గుడ్డలకన్న చాకగనుండునని తన అభిప్రాయము తెలిపియున్నారు. యంత్రాలయాధికారుల సంఘపు ఆధ్యక్షులగు శే. గారు, సర్ అల్లర్లు ఛాన్సర్లగారు, శ్రీ శ్రీ సర్ ఛాక ర్నెగారు ఇట్లే అభిప్రాయమిచ్చియున్నారు. అన్ని విధముల చేతితోడకూడ చేతితో నేయుబడిన గుడ్డలే ప్రేక్షకుల నినిపుణుల అభిప్రాయము. ఖద్దరు పయోగింపబడుట అసహయోద్యమముపట్ల సానుభూతి తెలుపుటకాదు. ముందు వెనుక అలాదించి పరిపాలనము కొనసాగించవలసిన వారనుగుటచే ఖద్దరుపయోగించవలసియున్నది. చాకగనుగట్టిగను యంత్రులవలన మునుసిపలుపనివారికి ఖద్దరు ఉడుపులను సప్లైచేయుటలయునని వాదించు చున్నారు. పనివారు ఆక్షేపించెదరగా మోక్షుని వాదించుటయుక్తముకాదు. మనము ఇక్కడకుకుండుపులు మనము ఇవ్వరతెను. వాటినిధరించుట సేవకుల బాధ్యత. ఖద్దరు ఉత్పత్తికును పరిస్థితులకును మిల్లుగుడ్డ ఉత్పత్తియును పరిస్థితులకును ఎంతయో తారతమ్యము గలదు. సమాజముకు పరిస్థితులలో ఖద్దరు ఉత్పత్తికును మన్నది. అమానుషమకు పరిస్థితులలో మిల్లుగుడ్డలు తయారుచున్నవి. మనమితీర్మానమువారి దించిన పాపాలందు సరిపించెదరు. 31 నెలయాప్రములు లాభముగలదు. దేశమునందలి నిరాధారులగు వారికి జీవనము ఏర్పరచినవార మయ్యెదము.

చాక్లరు సుజీయాగారు:— ఇది ఆసాధకరణాలను మామిది?

మేతగారు:— కాదు. పాతల కార్మికేషను. చాక్లరు గారి వాదపు ఔచిత్యమును నేను గ్రహింపవలసివచ్చును. ఈ తీర్మానమును మీరు ఏగ్రహింతు? అంగీకరించవలయునని కోరుచున్నాను.

అనంతికాభాయి గోకలేగారు

ఆధ్యక్షుని అనుమతిపడసి శ్రీమతి అనంతికాభాయి గోకలేగారు మరాటిభాషయందు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—

నాకు ఖద్దరు విషయమై కొంత అనుభవముగలదు. ఖద్దరుగుడ్డలు గట్టివి. చాలకాల ముపయోగించవచ్చును. నేను ప్రతిదినము కి గంటల కాలము నూలుగుడుచుచున్నాను. ఖద్దరు ఉడుపులు మనము సప్లైచేసిన పనివారు వాటిని చాలకాలము పయోగించుకొనవచ్చునని నామృతము. ఖద్దరు తెల్లగను మధ్యగను యందును. ఇంతేకాక ఈ తీర్మానమును ఆచరించుచుండిన బొంబాయి సగరమునందలి స్త్రీలలో ఆశకులకు జీవనమేర్పడును. హిందూ మహిళా సమాజము రాష్ట్రీయస్త్రీసభ కృతహారములందు నాకు కొంత అనుభవము గలదు. ఈ సభలవలన అనేకమంది స్త్రీలు దిగమునకు రెండు మూడు అబ్రాడు అధికముగ నూలుగుడుటచే సంపాదించుకొనుచున్నారు. ఈసంపాద్యములన్ని వారికి తినుటకు తిండి కొంత అధికముగ దొరికుచున్నది. చిడ్డలకు పాలు కొనుటకు వీలు అగుచున్నది. నీదకుటుంబములకు దినమునకు కి అబ్రాడు ఆదాయము అధికమగుట ఒక గొప్పవిషయము. అనవసరముగ రాజకీయవివాదములను పురిగొల్పి వీరలకు సమాకునిగనుంజెగల ఈప్రయత్నములను మీరు ఆమోదించవలెను. స్త్రీలు తమఇండ్లముందే నుండి కి అబ్రాడు సంపాదించుట అమానుషమగు పరిస్థితులలో మిల్లు. రా. పనిచేసి కి అబ్రాడు సంపాదించుటన్న ఎంతయోక్తము కావున దేశభక్తిగలపాతలవలెను. దేశమాతను ప్రేమించుచువుత్తులవలెను మరీ తీర్మానమును ఆమోదింపవలయునని కోరుచున్నాను.

ఆక్షేపకులు

గౌ. ఛాకగ సత్తాగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—మునిసిపలు కృతహారములకు ఈతీర్మానమునకు ఎట్టిసంబంధము లేదు. జమ్నాదాసు మేతగారు తీర్మానముపాదించుచు గావించిన వాదములు అంతి

బలవంతమైనవి లోతలేను. మిల్లులలో తయారు అగు ఖద్దరు పనికిరావనియు చేతితో వడకబడి చేతితో నేయుబడిన ఖద్దరే ఉపయోగించవలయుననియు వీరు కోరుచున్నారు. ఈ సమస్యకును మునిసిపాలిటీకి ఏమి సంబంధమున్నదో నాకు తెలియదు. అనవసరముగ కాలహానిమేగాని త. విట్టి ప్రయోజనము కనుపడదు. తేలుపేయరులు మనము కార్మికేషను సభ్యులుగ ఎక్కుకొనినది ఎందులకు? న. రత్తు నీటిసప్లై, సగరపు ఆకోగ్యము మున్నగు విషయములందు శ్రద్ధపుచ్చుకొని పనిచేయుటకు మనము సభ్యులు నిలచి మిట్టితిమి. ఖద్దరుకన, రాజకీయములకును సంబంధములేదని మేతగారుచెప్పిరి. అసహయోద్యమమునందు ఖద్దర ప్రాముఖ్యమైందను విషయ మెవ్వరిని తెలియజేయు వీరు మట్లాడుచున్నారు. మునిసిపలు కృతహారములకు రాజకీయవివాదముల ముడిపెట్టుట ఉచితముకాదు. కావున నేను ఈ సవరణ నుపపాదించుచున్నాను.

“సాధ్యమైనంతవరకు స్వదేశీగుడ్డల ఉడుపుల వినియోగము గాను సప్లైచేయుచుండవలయునని” నేను తీర్మానమును సవరించుచున్నాను. ఖద్దరే చాకగనుండి మునిసిపలు కమిషనరు గారు ఖద్దరు ఉడుపులనే పనివారికి సప్లైచేయవచ్చును.

క. వా. సుజీగారు తీవ్రతనము బలపరచుచు మైత్రుత్వమును పరిచయివారు ఖద్దరుపయోగించు కాలని చెప్పిరి.

పి. యస్. మేషిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఈ తీర్మానమునం దెట్టి రాజకీయవాదము ఇమిడియుండలేదనియు, మిల్లుగుడ్డలను కొనుటచే భ. ట్రా. లాభము కలుగుననియు ఖద్దరుకొనటచే వీరలకు లాభము కలుగుననియు, ఈతీర్మానము ఆమోదింప బట్టిన బొంబాయి సగరమునకే కాక దేశమునందలి యు లాభము కలుగజేసినట్లు అనునయు చెప్పిరి.

మరియొక సవరణ

భారత దేశమునందే వడకబడి నే ఉబడిన గుడ్డలతోడనే ఉడుపులను తయారుచేసి మునిసిపలు పనివారికి సప్లై చేయవలయునని త. పి. బోమాసుహిమాను గారు తీర్మానమును సవరించుచు ఖద్దరు చాకయు చెప్పబడు వీలులేదని వాదించిరి.

ఖద్దరు - ఆక్షేపకులు

ఈ సవరణను బలపరచుచు పి. కె. మూర్ఖానుగా ట్లు చెప్పిరి:— ఖద్దరుగుడ్డలను మునిసిపలుపనివారు ధరించిన వారు విరివివులములుగ కిని చెదరు. ఖద్దరుగుడ్డలు ఆక్షేపకులుగ కనబడును. జమ్నాదాసుగారు ధరించు ముక్కుద్రులు కాగిరములు ఈ దేశమునందు తయారు చేయబడినవో మరి ఇతర దేశములందు తయారు చేయబడినవో తెలియకున్నది. యూనిఫార్ము ధరించవలసిన ఆంగ్లేయోద్యోగులు ఖద్దరు యూనిఫార్ములను ధరించుట కిష్టపడరు.

రాంజి మాప్తుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఒక పర్యామము ఖద్దరు ఉపయోగించినవారు దాని ఔచిత్యమైనమును గ్రహించి మరల ఎన్నిటిని ఖద్దరును విడనాడరనియు, సన్నిహితప్రయత్నములే ఉపయోగించుచుండినవారిపుడు ఖద్దరు ధరించుచున్నారనియు తన కుటుంబమునందు 15 సంవత్సరములనుండి అద్దరే యుపయోగింపబడుచున్నదనియు చెప్పిరి.

క. వా. సుజీగారు

క. వా. సుజీగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈతీర్మానమును జమ్నాదాసు మేతగా రు ఉపపాదించిరిగా తెలియకున్నది.

నామమానుగారు:— దేశభక్తి.

క. వా. సుజీ:— అవును దేశభక్తియనగా సామాన్యప్రజలతో తాళము వేయుట. ఈ తీర్మానము ఆమోదింపబడిన యంత్రాలయములందు పనిచేయు వలకొలది కార్మికుల నోటి నుండి ఆహారమును తీసివేసినవార మగుచున్నాము. దేశ విచారమునకు కారణధూతుల మయ్యెదము. అభివృద్ధి ఆటంకపరచినవార మయ్యెదము. క్రమశుక్రముగ యంగిరములు వృద్ధిచెందుచున్నవి. చేతితో తయారు అగు గుడ్డలు యంగిరముల యందు తయారుఅగు గుడ్డలతో పోటిచేయగల వారు ఇట్లు అభిప్రాయ పడు వారికి ఆర్థికా ప్రాప్తమును కొంతమేరకూడలేనట్లు తెలియుచున్నది. మీకుండు పిచ్చిశ్రమలను తొలగించి, మీరు చిగిరకు మీరేమి చేయవలయునో నేను చెప్పెదను. ఖద్దరు నుపయోగించి తూర్వాధిపత్యాధికుల వలకొలది పాతలకు ఆహారము కలుగజేసిన పని ఆక్షేపకులతో చెప్పబడవల ఎట్టిలాభము లేదు. మడుగుకులకు దినమునకు కి అబ్రాడు సంపాదించవచ్చుట ఆహా! ఇక్క కార్మికులకుపు నిండగలదు. ఇట్టి ప్రయత్నములు

అలాగే లాభము కొంతగానే నడుచుచున్నది. అందుచేతనే అందుకు అనుగుణముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది. అందుచేతనే అందుకు అనుగుణముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది.

మనస్థిరము కమిషనరు

మనస్థిరము కమిషనరు గారిని గురించి:- ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది. అందుచేతనే అందుకు అనుగుణముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది.

భాద్ర-స్వరాజ్

వి. జి. వల్లభాచారి

అ. జి. వల్లభాచారి గారిని గురించి:- ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది. అందుచేతనే అందుకు అనుగుణముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది.

అలాగే లాభము కొంతగానే నడుచుచున్నది. అందుచేతనే అందుకు అనుగుణముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అనేక ప్రాంతములలో నభివృద్ధి చేయుట అన్ని విధముల ప్రోత్సహించబడుచున్నది.

కామేశ్వర గారు:- కలెక్షరు ఈ విషయము తెలిసి

కలెక్షరు గారు:- మిరియము పన్ను యోగ్యములైన

కలెక్షరు గారు:- మిరియము పన్ను యోగ్యములైన

ఫలితము

కలెక్షరు గారు:- మిరియము పన్ను యోగ్యములైన

జమీందార్ల సంఘము

కలెక్షరు గారు:- మిరియము పన్ను యోగ్యములైన

వాతావరణ పట్టిక

1923-వ సం॥ మే నెల 1-వ తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	వర్షము 1-వ తేదినందు వర్షము	వర్షము 1-వ తేదినందు వాతావరణము
గోపాలపురం	9.1	82.2	...	1.16	0.65
కోరాపుట్	102.2	78.3	...	1.97	0.30
విశాఖపట్నము	92.1	81.1	...	0	0.78
కాకినాడ	108.8	88.9	...	0.02	0.51
మచిలీపట్నము	97.3	80.9	...	0	0.64
గుంటూరు	112.6	80.4	...	0.74	0.18
కర్నూలు	110.4	79.3	...	0.53	0.08
బళ్లారి	107.1	76.1	...	0.83	0.48
అనంతపురం	106.5	76.5	...	0.87	0.09
కడప	109.5	84.2	...	0.18	0.38
నెల్లూరు	108.5	82.8	...	0	0.37
మద్రాసు	105.1	82.3	...	0	0.52
కడపూరు	104.0	81.6	...	0	0.62
నెల్లూరు	107.6	80.4	0.06	0.62	0.40
సీలము	101.8	69.9	0.78	3.21	1.37
కోడలపల్లి	94.8	76.2	...	1.77	0.26
తిరుచనాపల్లి	104.7	81.1	...	0.27	1.49
నాగపట్నము	97.1	81.7	...	0.15	0.44
పుదుచ్చోరు	104.2	76.8	...	0	1.33
మధుర	102.1	80.8	...	0.17	1.96
పాంబూరు	94.8	80.2	...	0	1.65
తిరునల్వేరి	0.88	1.68
తిరువేంగుళము	86.0	78.4	0.04	0.71	3.98
కొచ్చిన్	92.0	79.5	...	1.71	3.20
కాల్వెట్టు	91.8	78.7	0.02	1.69	1.74
మద్యపూరు	92.9	76.0	...	1.04	1.23
తెలంగాణ	95.6	70.7	...	3.00	1.57
హన్మంత	89.0	67.1	...	2.63	0.49
మెదక్	79.5	62.5	...	1.85	0.89
రేచురు	110.3	77.1	...	0.28	0.44
నాగార్జున	108.4	78.7	...	0.09	0.93
కాకానా	90.1	79.2	...	0	0.54
రత్నగిరి	87.	76.2	...	0	0.08
బొంబాయి	89.7	79.0	...	0.02	0.08
మోరపూరు	109.8	74.7	...	0	0.45
కొడవేటి	76.3	56.3	...	4.07	0.28
ఉదకమండలము	76.8	57.2	...	3.32	0.51

కలెక్షరు:- దక్షిణ భాగమున అత్యధిక వర్షములు పడుచున్నవి.

కలెక్షరు:- మొత్తమున అత్యధిక వర్షములు పడుచున్నవి.

కలెక్షరు:- అత్యధిక వర్షములు పడుచున్నవి.

కలెక్షరు:- అత్యధిక వర్షములు పడుచున్నవి.

కలెక్షరు:- అత్యధిక వర్షములు పడుచున్నవి.

కలెక్షరు:- అత్యధిక వర్షములు పడుచున్నవి.

వృత్తాంతలేఖలు

బెజవాడ

(స్వకీయ విలేఖరి)

కృష్ణమండల విద్యార్థులలో బాడే మండల పంజాబులు ఆ కృష్ణమండల విద్యార్థులలో బాడే మండల పంజాబులు ఏర్పాటుచేయబడినవి. ఈ పట్టణమునందున్న ఆ మెట్టాల్లోని కృష్ణమండల పంజాబుల క్రింద 18వ తేదీనండి జరుగును. ఈ తంజాబులకు రావలసిన వారు 4-వ తేదీనండి శ్రీరామకృష్ణ అండ్ కో.కరస్పెక్టర్స్ ప్రాధమికముగా పేర దరఖాస్తులను సమర్పించవలసియును. పరాయి గ్రామములవారికి భోజనము, బస ఏర్పాటుచేయబడును. రు. 150 లు విలువగల పెండ్లిగిన్నె ఇంకా బితుడండి గిన్నెలును బహుమతులుగా నొసంగబడును. దురియ రు. 60 ల పెండ్లిగిన్నె మాత్రమే ఇయ్యబడును.

కెరెక్టరము

రైలు స్టేషనుకు సమీపమున భు. రా. కా. కా. తూ. తూ. గ్రామమున పంతులుగారు మామిడికల కూపాయలు పెండ్లిచి బాడేమండల ఉపయోగార్థము గొప్పసరమును నిర్మించుచున్నారు. కొలవినముల క్రిందనున్న ఏరు గర్భరుచేటలో ఇరుకైనైలువలో జేవలయమును కట్టించివారు. ఇప్పుడు ఏరుకట్టించుచున్న క్రమము బహుజనోపయోగకరముగ నుండగలదు. బహుజనోపయోగమైన ఈ కార్యమును చేయుచున్నందుకు తంతులుగారు మిక్కిలి వందనీయులు. రామమోహన ఆయుర్వేద వైద్యుల క్రిందతిక్కరలయ్యున్న గాడుబోడ్డపాటి పెంకటప్పయ్య పంతులుగారు అయ్యులన్న రాజ్యలక్ష్మయ్యగారు కలసి మూడు వేల కూపాయలకు ఒక మేడనుకొని రామమోహన ధర్మవైద్యులకు భర్తము చేసినారు. ఈ వైద్యుల చివలను జోషుగ నేనకయుటకై పది సంవత్సరములక్రిందట స్థాపించబడినది. ఇట్టివైద్యులకు ఏరు మాగురు చేసిన సహాయ మామరమై యున్నది.

తణుకు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాశీయవిద్యాలయము

మార్చి 28:—25-4-28వ తేదీన సంఘసభ జరిగినది. ఆసభయందు విద్యాలయములో చేయవలసిన పనులను తగు ఏర్పాటులు గావించి, విద్యాలయముయొక్క బాటయ నిర్మింపబడిన వనంతోపాటు విద్యాలయమునందు జరిగిన ఉత్సవము ముగిసినతరువాత ఉపాధ్యాయులు కొలవలయున్న పరిశోధనలను వెల్లడించి, విద్యాలయము కేటెలగాయకు బాడే 11-వ తేదీనకు వసంగి సెలవులకు మోయబడినది.

విద్యాలయమును తెరచునది యారాతాకాశీని క్రమము కాశీయలకు బాతీయోద్యమాభివృద్ధికొరకును స్వకీయై బాధాపరముల కొకకై మూలాధారము బాతీయవిద్యయేగావున ఈవిద్య గలపుటకు తప్పక యావిద్యాలయమునకే పంపుదురు గాక!

తెలిగూరు అంకు ప్రెస్ ప్రెస్టోను ఇన్స్టిట్యూటు

ఈ కేంద్రంలో పాఠశాలయందు నేత్యులను విద్యార్థులు ఈ కేంద్రంలో జరిగిన పరీక్షలకొరకు రావలయునై కృత్తిక తేదీనండి కచ్చిరి. చాలమంది పరీక్షాఫలితములలో కృత్తిక తేదీనండి లెక్కపెట్టబడును.

ఈ విద్యాలయమును 10 పేల లగాయకు 2 బాడే కరకు నేసంగి సెలవులకు మోయబడినది. సెలవుల అనంతరము స్వార్థహంతు, బుక్కిసింగులూడ చేయుదు రని తెలియజేయుచు రావోపురస్థానకు చాలమంది, విద్యార్థులుగ చేరువట్లు మూసలు గావించుచున్నది.

తాలూకాబోర్డు ప్రెస్టోను ఎన్నిక

బిడినరలో ప్రభుత్వమువారిచే నామినేషను కావడి ప్రెస్టోను బిడినరను ము.రా.ప్రె. పట్టణ సూరయ్యగారే ఈ ఎన్నికలలో సభ్యులకే ఎన్నికైనవరి. వారిదివరలో తాలూకా బోర్డులందు చూపించు క్రమము ఈ పర్యాయము వాత స్వయంగా బోర్డులందు నిర్వహించుచు క్రమము తగు సౌకర్యముల క్రియచురని నమ్ముచున్నాము.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ కలెక్షనరములు

మార్చి 28:—ఈ కేంద్రము 28వ తేదీ సాయంత్రమున పురపాలకసంఘ పాధానసభ జరిగెను. ప్రెస్టోనుగారి కేంద్రమున అప్పలస్వామిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈ దినమున దహిరేంద్రుడినవిషయములు చర్చించబడి తీర్మానింపబడినవి.

(1) ప్రెస్టోనుగారి కేంద్రమున ఆలోచ్యము, విద్య, కృత్తిక కేంద్రమున 2వ తరము గురించి సలహాల నిచ్చుచు కేంద్రము గావించబడిన ఉపసంఘము సీసంవత్సర మనవకరము గాక కాటెని రెట్టజేయవలసి తీర్మానించిరి.

(2) ఈ పురమునకు క్యాబులంబునకి రెవర కోసం సారాకొట్టును. సారాకొట్టును కోట్లకు చేరువుగానుండు చుండుక క్రమమునకు మామిడి కనుమతి గోచించు ఆ కొట్టు కంట్రాక్టు లిచ్చి కేంద్రము చేయవచ్చును. ఆ అమ్మి కేంద్రమునకు కేంద్రమునకును ఈ కాలూకా కేంద్రమునకును సిఫారసు చేసిరి. మ్యునిసిపలు క్యాబులలో ఈ విషయము ఆలోచించి అనుమతి నిచ్చుటకు చివరకు తీర్మానించిరి.

(3) మదరాసు రాష్ట్రపు కైరెక్టరు ఆఫ్ హెల్త్ అండ్ న్యూనిసిపాలిటీ గురించి ఈ కేంద్రము అభిప్రాయములను పొందుపరచుచు కైరెక్టరుగారి కోరికలను వ్రాసిరి. క్రమము బాదుచేట కోరుకు చూర్మిలు చాల యిరుకుగా నున్నదనియు నుండు పట్ల క్రమము ఆలోచ్యమునకు భంగము కలుగుచున్నదనియు ఆమార్మిలు క్రమమున కొన్ని యింజనీరులను సంపాదించి మార్మిలును తెత్తడిగా చేయవలెననియు సూచించబడినది. క్రమము వానకాయగంటలోనున్న తోళ్ళకు కుళపరకు చాల అవ్వలసియుండు పురాకొగ్గమునకు కష్టపాటుకము గనుక ఆ కాల నక్కడనుండి తొలగించవలెనని. (ఈ విషయము మా యూనిటీ నుండి వెలువడినదిగా నుండెడి యిట్టి అభిప్రాయము చే యిచ్చియున్నాడు). పట్టణభర్త అచ్చటచ్చటనున్న విద్యుత్తులను ఏకీకరణ క్రమముగా దీనికేంద్రమైనది. అట్లు రీక్షేయుట క్వలో సాఫ్యుకానియేడల ఆ మిల్లులలో పనిచేయు కాలము కర్మలను పురాకొగ్గమున కనుకనుకరిని ఏర్పరచవలె ననియునుద్ర వ్రాయబడినది. పురపాలక సంఘము వారి కిబోర్డును వికల్పము చేసిరి.

(4) నిమిష గర్భముగాడు అప్పలతో జతగతులైన మామిడిలను సూచించుచు యొక తేఖడు వ్రాసిరి. క్రమము అప్పలతోనున్న ప్రెస్టోనుగారి పురీటిగిగా మార్మిలకు టవర మనియు, ఈ మామిడి రూ. 1800 లు కలెక్షనరుగననియు, ఆ మార్మిలను సాంక్షము చేయు టవరమనియు వ్రాసిరి. ఈ పురమునకు మిషనరీ ఫోటోగ్రఫీ చేసి మూడు వాలుగు మామిడి మూడుంటి యందుంటి మ్యునిసిపలు అప్పలతో యిట్టి అవకాశము లుండుట మామిడినియుమాత్రం సర్దుగాడు వ్రాసిరి. ఈ విషయముల క్రమము నిమిషజేయవలెనని తీర్మానింపబడినది.

(5) మ్యునిసిపలు అప్పలకుద్ర సోక చలివేద్ర పెట్టుటకు 60 కూపాయలు సాంక్షము చేయబడినది.

(6) మామిడిలో పిచ్చి కుక్కలు గరదినవారికి చికిత్స చేయు పాప్యలు వైద్యులకు 100 కూపాయలు సాంక్షము చేయబడినది.

(7) గోవాకరియోద్ధుడ వండిల్లను చేయించుటకు కొంత సామ్య సాంక్షము చేయబడినది.

(8) గరి మామిడిమూలమునందున్న మ్యునిసిపలుగర్భలకు జాతకాలతోనుండు బుక్కుల భనరాజాగారిస్థానము భారీగావలసి నది. కాని వాతే తిరిగి ఆస్థానమునకు రిస్టోనుచేసి.

మ్యునిసిపలు ఆయుర్వేద వైద్యుల

(స్వకీయ విలేఖరి)

మా మ్యునిసిపలుసంఘమువారు కుమారోక సంవత్సరము క్రిందట అంతవరకును టవరంటి అప్పలతో అప్పలతో సోకచాని తీసివేసి దానిస్థానమున సోక ఆయుర్వేద వైద్యులను ఏర్పరచిరి. ఈ ఆయుర్వేద వైద్యుల గతసంవత్సరము మే. 7వ తేదీ తెరువబడినది. ఆయుర్వేద వికారకు చాతీ రామమూర్తి కాత్రి గారి వైద్యులలో పనిచేయుచున్నారు. ఈ సంవత్సరమునకు ఈ వైద్యులలో 28,000 (మూడు ఎనిమిది వేల) కుండి మందు లివ్వబడినది. పెక్కి కుడిమున రోజుకు 150 మందులు 160 వరకు నూడ రోజులప్పుడు కచ్చిరి. కామమూడి దిను బిడికి 100 మంది వైగా కోగు లిచ్చుటకచ్చి కోవధనేనను గొను

చున్నాడు. ప్రజలకు దీనియే. గాలముచి అభిప్రాయమున్నది. క్రమమున విద్యుత్తుకి కచ్చి కోగు లిచ్చుట కానికి రుణముగా నున్నది. ఈ వైద్యులమునములో యెదులై గతదిన సంకల్పము 800 రూపాయలు కలెక్షనరుగనెను. చాలవరకు కోవధములు ఆంధ్ర ఆయుర్వేద స్థానమునకి తెప్పించు కొనుచున్నాడు.

ఈ మార్చి 28వ తేదీ వైద్యులమున కచ్చి చాల చాల గాను, కచ్చిలమున జరుగుచున్నది. అందుచేట్ల యిది బహుజనాధారము సంపాదించినది. ఈ సంవత్సరమునకు లూతు ఈ వైద్యులము 8.00 రూపాయల సాంక్షముచేయును. క్రమముగా మ్యునిసిపాలిటీవారు కచ్చి వైద్యమును, జోషులను పెక్కురగా నుకయోగింక నుకయోగింక నుకయోగింక ర బోత్తి సంవత్సరమునకైత అంతంటె పెక్కురగాను ఈ వైద్యులకై సాంక్షము చేయు టవరము. ఈ వైద్యులను కచ్చిచిన క్రియములు కచ్చి కాత్రివరే, యిట్టి కేవగి కాత్రిగార్లు ఈ వైద్యులనుగూరించి మంచి యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

కృత్తికాత్రికవిడే గారు

నేను నామిక్రమున గలనీ మ్యునిసిపలు ఆయుర్వేద వైద్యులను చూచి చాలసంతోషించినాను. ఆ ఆయుర్వేదము నభివృద్ధిచేయుటకు ఈ మ్యునిసిపాలిటీవారు చాల మంచిపని చేసిరి. ఈ కేంద్రము 150 మంది కోలలు కచ్చి కోవధములను పుచ్చుకొనుటగాను. ఈ వైద్యుల కేయుచున్న మంచిపని కిదివరకుచాలాను. ఈ విషయము మ్యునిసిపాలిటీవారు చేయుచున్న భక్తి నదియొగమగును.

9.3.22

(సం) కృత్తికాత్రికవిడే.

దురికేటి కేవగిరావుగారు

నేను మ్యునిసిపలు ఆయుర్వేద వైద్యులను చూచిని ఇది చాల మంచిపని చేయుచున్నది. చాలమంది ఇచ్చుట. క్రమమున విద్యుత్తుకి కచ్చి కోగు లిచ్చుట కానికి రుణముగా నున్నది. ఈ వైద్యులమునందు యెగురును. ఏరు మంచికట్టుకలతో కచ్చియుచున్నాడు. జల్లబోడ్డవారు కచ్చిలో సోక ఆయుర్వేద వైద్యులను స్థాపించెనని నమ్ముచును.

22.2.22

(సం) దు. కేవగిరావు.

యూధ క్రైస్తవ వివాహము

పి.క.వి.చి.త్ర.మ.గు.దా.వా

కరాచీ 28:—ఈ దినమున ఒక విచిత్రమగు దావా యందు బ్యాబిషలు కమిషనరు కోర్టులో ప్రాకార్యులై విద్యామూర్తులు కచ్చి, కచ్చి కోగు లిచ్చుట కానికి రుణముగా నున్నది.

అప్రాచీను తెలుసుకు అనుకూలము క్రమము. తెలుసుకు యూధుడు, క్రైస్తవమున గలనీ లక్ష్మీయను భారతీయ క్రైస్తవమునకిని వివాహముడెను. రెండువత్సరముల పూర్వమునకు తిరిగియూధుడతమున తేరి ఒకయూధుకన్యకు వివాహముడెను. యూధు ఈ విచిత్రమగు లకు సంబంధించిన దాని వివాహమును విడిచెను. తన వివాహము నిలిచియున్నదని యుక్తవ్య సోగవలసివదని లక్ష్మీ దావాచేచ్చెను. అది తనము బ్యాబిషలు కమిషనరువారి వాదన సంగీకరించి ఇంజంక్షనును వారీచేసెను. దీనిని తరువాత న్యాయాధిపతి భర్తవరచెను.

క్రమము తిరిగి యూధుడతమున తేరితరువాత క్రైస్తవ భార్య తనవివాహమును రెట్టజేయవలెనని కోరుటకు వచ్చెను. తనవివాహము అయినందున దీని కోరుటకు తేరిన క్రమమునకు వాదనము. ప్రాకార్యులారు క్రమము వారన సంగీకరించి క్రిందకోర్టు వారి యుక్తవ్యలను

అక్కులుకోటుమిందారుని హత

కాంపొండరుపై నేరము మె

పూనా 28:—కమిషనరు మాజీ ఆక్కులుకోటు జమీందారుని హత్యకేసున: స్టేషనుందు పాడే కాంపొండరుగారు కచ్చి కోగు లిచ్చుట కానికి రుణముగా నున్నది. పి. సి. సి. 275, 285 నెక్కు మున్ను కచ్చి కోగు లిచ్చుట కానికి రుణముగా నున్నది. జమీందారుని మరణము క్రమము— క్రమము సంబంధము తే దనుకారలతో పాఠశాల. క్రింద నేరము కొట్టిచేయుచును. మాద్రాయి 1/22 ది. 22.2.22, క్రిందను నేరముగదనుగాని వాదించెను. ఈ MADALIS, రిచ్చి కచ్చికోగులకు వాయిదా చేయబడి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

భృంగ మ ల క తైలము

డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీనాథుని బి. ఏ. ఎం. బి. అండ్ సి. ఎం. గారి పోషణ క్రింద, మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన ఔషధములకు ప్రసిద్ధి కెక్కిన ఆంధ్రా ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్ వారి వలన తయారు చేయబడినది.

ఆయుష్షము

తలనొప్పి, నేత్రవ్యాధులు, మెదడు పరిశ్రమ, అమితముగా పనిచేయుచున్నవారు, మున్నగువారికి చాలమందిరికి అధ్యంగమునకు, సాధారణముగా ప్రతిరోజు తలకు తప్పక ఉపయోగించుట మంచిది. ఈదిగువ స్థలములందు క్రయమునకు దొరకును.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి లిమిటెడ్

185, మాంటు రోడ్ మద్రాసు.

మరియు అన్ని ఏజన్సీలవద్దను, బ్రాంచీలలోను దొరకును.

కావలసినవారికి కేటలాగు వ్రుచితముగా పంపబడును.

4 అవున్సుల బుడ్డి వెల రూ 1-0-0. ఒక పాండు రూ 3-0-0.

ఏజంటు నమ్మకముగా పనిచేయువారలు కావలయును.

వివరములు పై చిరునామాకు వ్రాసి పొందవచ్చును.

ఏదిగమైన వ్యాధి కైనను సలహాకొరకు వ్రాసినచో తగు శ్రద్ధతో ఆలోచించి జవాబు పంపబడును.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

శిలక మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. సత్యనాథాయనాశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలిక (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటా	...	0	6	0
అంధ్రోద్యమము - మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం - నాటకము 0 8 0 శారదాంబ - శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజిజ్ఞాసా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు కేబులోనిముడునది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవాఖ్యానము - పద్య కావ్యము. కవిత్రయము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును కేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుభాషామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0

ఇ ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7, తంటు శెట్టివీధి, మద్రాసు.

మలయచందనము

నేరియా అను ఔషధమునకు మరలక తైలము లేదు. దీనికారితో చది తేలు ఎటువై, తేలువై, కచ్చు, అను మూడ విధములు ఆ క ర్ త ము ను ఏ. డి. ట్రాడులలో మున్నును. శ్రీ. ఎం. బి. డాక్టరులకు కూడ ఇది కావలసివచ్చును. (251) డబ్బీ 1 1 రూ. 2.50 ప్రి, రాయవరం (గోదావరికి).

మ ర తైలము

క మొదలగువాటికి గుంచినందు బాబులు విక్రయము వెల 0-6-0. యి డిటా, మదరాసు - బొంబాయి.

దంతు చూర్ణము

కెల పచ్చి 1-1 0-0. వి. పి. చార్జ్ ప్రత్యేకం. ఈ ధంతచూర్ణముతో పండ్లతోముటలన చిగుళ్లనుండి రక్తము విస్రవించును. బోట దుర్బంధములేక యుండును. అమృతాంజనం డిటా, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

కలరదినది (కొత్తచరిత్రకాటకము) బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోషనారాశివాజి

అను నాటకము వెల రూ 1-0-0

వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు వ్రాయవచ్చును.

ఆంధ్రశ్రీభాష్యము

శ్రీ రామానుజులవారి బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముకు సరియైన చక్కని తెనుగున

కార్యరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న చక్కని శ్రీమాన్, కంబాన్, శేషాచార్యులవారిచే రచియింపబడినది. మొదటివ్యాఖ్య (పథమాధ్యాయంతము) 8-0-0

రెండవవ్యాఖ్య (ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థాధ్యాయములు. తెలిగించిన పద్ధతి: - ప్రతి బ్రహ్మసూత్రమునకును శ్రీ

రామానుజ భాష్యముపాఠము ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యము (తెనుగున) శ్రీభాష్యము (ఇం - దుఇంకా సమాధానంక న పూర్వము సిద్ధాంతములు మొదలగునవి ప్రత్యేకముగ జాబితాగా బడినవి). అచ్చటచ్చట ప్రత్యేకకాళిక యందలి విశేషసూక్తులు నీడబడినవి. ఖ్యుపూర్వము లభ్యుసిద్ధాంత మహాపూర్వము మహాసిద్ధాంతముల యందలి జాడ ప్రతిపాదము లన్నియును నడుగులకు వేదాంత విచారమునం దభిరుచిని గలుగజేయు కీర్తిని యుత్తర ప్రత్యుత్తర రూపము గలదనిప బడినది.

శ్రీరామానుజులై జీవ్యుల్ స్వామివారను మైనూరునం దుండు తరకాల వరకు జీవ్యుల్ స్వామివారను, శ్రీంంగము శ్రీంంగ వారాయనవరకు జీవ్యులగు స్వామివారను ఈ గ్రంథమును భగవదామానుజ విరచిత శ్రీభాష్యమునకు సరియైనదియు, సుబోధమునకు తెనుగున గాను తెలుపుచు నున్నకార ప్రతికలను కృపచేసి

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షర శాల.

88 ఏనుకాపువీధి, మద్రాసు

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టునెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి

నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు చున్నాము.

హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయు

ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండా పర్వస్యాటికల్

వర్సు

ఆయుర్వేద ఔషధముల కేయవారు

(388) బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ప్రెడింగు కంపెనీ, సోల్ ఏజెంట్లు: కాకినాడ.

తామర తైలము

కామర, కిట, కచ్చి మొదల డబ్బీ 1-1 0-0-0 యాకే అమృతాంజనం డిటా, మదరాసు.